

Proletarci vseh dežel, združite se!

GLASILO KOMUNISTIČNE PARTIJE SLOVENIJE

Leto X. — št. 19 Ljubljana, nedelja, 23. januarja 1949 Izhaja vsak dan razen ob petkih Mesečna naročnina din 45.— Cena din 4.—

Kmečke množice bodo obravnavale kmetijske plane

Delovnim kmetom ni dandanes težko pojasniti, kaj je naš kmetijski plan in kaj pomeni njegova izpolnitev. Ta plan je zdaj že tako življenjski, da njegovo uresničevanje more razgibati kmečke množice do zadnje naše vasi. Letošnji proizvodni plan se ne razlikuje mnogo od prejšnjih po tem, kakšne morajo biti setvene površine in kaj bomo pridelovali, odnosno koliko živine moramo pridelati itd. V zvezi z izpolnjevanjem plana je pa uvedena novost: imamo tudi delovne ali operativne četrtletne kmetijske plane, po katerih je vse kmetijsko delo razdeljeno in določeno po posameznih okrajih, tako da bi bilo ljudem tudi na področju slehernega krajevnega ljudskega odbora jasno, kaj so njihove naloge. To se pravi, da so za vsako četrtletje vnaprej določene podrobne naloge. Določene pa nikakor ne smejo biti le na papirju. Narekuje jih vsa letna proizvodna plan.

Sedanji četrtletni plan je še zlasti pomemben, ne le, ker je prvi pri nas, temveč kar določa naloge, od katerih je največ odvisno, kako bomo izpolnili celotni letni proizvodni plan.

NI DOVOLJ LE DOLOČITI NALOG

Mnogo premalo bi bilo, če bi imeli zgolj papirnat plan, to se pravi, če bi tudi ne zagotovili njegovega uresničevanja in če bi njegovega izpolnjevanja ne postavili v sredo vsega vaškega življenja. Izpolnitev plana je naloga množic. Zato pa moramo množice seznaniti z njihovimi nalogami tako, da jih bodo sprejeli kot zares svoje. Kaj pomeni letos izpolnitev kmetijskega plana? To se pravi, da je treba priskrbiti seme za pomladno setev; zagotoviti delovne moči, vprežno živino, stroje in orodje ter sploh ukreniti vse, da bo pravočasno in kar najbolje obdelana vsa zemlja. Pomladni setveni plan je seveda tudi v zvezi z živinorejo; v četrtletnem delovnem planu so tudi določene živinorejske naloge. Pri pomladni setvi moramo računati n. pr. s tem, da bomo zagotovili dovolj krme. Toda, ni le dovolj določiti nalog; kaj moramo torej storiti, da bodo tudi izpolnjene?

ODBORI ZA OBDELOVANJE ZEMLJE

Na prvi pogled se morda komu zdi, da bodo pomladna setvena dela opravljena, ne da bi bilo treba to še posebej zagotoviti. V resnici pa izpolnjevanje kmetijskega plana ne moremo več prepustiti le posameznim organom ali uradnikom ljudskih oblasti. Računati moramo z objektivnimi težavami, ki bodo letos ovirale pomladna setvena dela. Tako bo n. pr. tu in tam primanjkovalo delovnih moči in vprežne živine. Utegne se zgoditi, da bi tudi posamezni kmetje namenoma ne hoteli obdelati vse zemlje. Vse to je treba upoštevati. Pripravljeni moramo biti na vse težave. Med drugim se pa bomo pripravili tako, da bomo na področju posameznih krajevnih ljudskih odborov in okviru kmetijskih združenj ustanovili odbore za obdelovanje zemlje. Ne le v pomoč ogroženemu zadržnemu sektorju, temveč za obdelovanje zemljišč povsod, kjer bi zemlja sicer ne bila sploh obdelana ali ne pravočasno, če bi odbor ne priskočil na pomoč. Ustanoviti odbor za obdelovanje zemlje pa pomeni, da moramo imeti tudi pravočasno pregled nad vsemi ogroženimi površinami. Že zdaj je treba marljivo in vestno zbirati podatke o ogroženem sektorju. To se pravi, da je treba popisati, evidencirati vso zemljo, ki bi iz kakršnih koli razlogov ne mogla biti pravočasno obdelana. Na podlagi teh podatkov je treba ukreniti vse potrebno, da bo odbor za obdelovanje zemlje mogel priskrbeti in primerno razdeliti dovolj delovnih moči in vprežne živine. Ustanovitev takšnega odbora more in mora razgibati vso vas. Odbor v zvezi z vsemi drugimi činitelji — z ljudskim odborom, množičnimi in političnimi organizacijami itd. — bo mnogo pripomogel, da bodo pravočasno razkrinkali sovražnike, ki bi namenoma ne hoteli obdelovati zemlje.

VEČINO SEMENA SI MORAJO PRISKRBETI IZ KRAJEVNIH VIROV

Tudi ustanovitev odbora za obdelovanje zemlje bi še ne bila dovolj. Izpolnitev pomladnega setvenega plana je treba zagotoviti še s tem, da si na področjih vseh krajevnih ljudskih odborov priskrbijo seme predvsem iz lokalnih virov. Semena nam ne mogla dati le zelo majhne količine semena. Na krajevnih ljudskih odborih so tu in tam že dovolj resno premislili to zadevo, marsikje se pa ne zavedajo dovolj, kaj pomeni uresničevanje četrtletnega delovnega plana. Zelo resno bo treba reševati vprašanje semenškega krompirja. Le pri krompirju pa za nekatere okraje mogoče doseči promet med okraji, n. pr. da bodo nižinski kraji v poljanskem okraju pre-

jeli semenski krompir s pohorskih krajev in da bodo na Ptujemskem polju, kjer imajo več koruze, zamenjali koruzo za pohorski krompir. Na področju posameznih krajevnih ljudskih odborov bodo morali vaščani skupno obravnavati na svojih sestankih, kdo bi mogel dati seme tistim, ki ga nimajo, ali kdo seme skriva. Najti bo treba primerne oblike izposojanja semena. To velja za vse seme, ne le za semenski krompir. Skratka, tudi pri zagotovitvi semena za pomladno setev bodo morale sodelovati vsake množice delovnih kmetov kar najbolj aktivno. Naloga množičnih organizacij, poverjenstev za kmetijstvo in naprednejših združenj ter sploh aktivistov na vasi pa je, da razgibljejo ljudi. Okrajni ljudski odbori morajo seveda nuditi vso pomoč posameznim krajevnim odborom; to pa pomeni, da ne gre za pisanje okrožnic z navodili, temveč da pojdajo člani poverjenstev na teren med ljudi.

Z OKRAJNIMI PLANI NE MOREMO BITI ZADOVOLJNI

Na splošno ne moremo biti zadovoljni z okrajnimi četrtletnimi delovnimi plani, čeprav so nekateri res že precej dobri. Večina planov še ni dovolj konkretnih, življenjskih; mnogim se na prvi pogled pozna, da so pisarniški, uradniški; v njih niso dovolj zajete značilne razmere posameznih okrajev in nekatera delovna področja ter kmetijske stroke sploh niso obdelane. Vendar okrajni plani pomenijo na splošno napredek pri izpolnjevanju kmetijskega planiranja ter nudijo podlago za tisto živo sodelovanje množic pri izpolnjevanju kmetijskega plana, kakršnega doslej še ni bilo dovolj. Mnogo planov je bilo pozneje še izpopolnjenih, tako da so zdaj mnogo boljše od prvotnih. Popolni pa nikakor še niso. Zdjaj jih ni mogoče spet znova sestavljati, temveč je pomembnejše, da se povsod na terenu res takoj lotijo najnujnejših nalog tega četrtletja. To se pa pravi prenesti naloge okrajnega delovnega plana čim boljše in čim prej na krajevne ljudske odbore ter omogočiti, da bodo kmečke množice sodelovale pri uresničevanju kar najbolj zavedno.

TEZIŠČE JE SETVENI PLAN

Težišče sedanjih akcij je seveda setveni plan, kar pa ne pomeni, da smemo zanemarjati druge naloge. Vso skrb je treba zlasti posvečati živinoreji. Da pa bo setveni plan v resnici uspešno izpolnjen, moramo izpolniti nekatere naloge takoj kot neodložljive. Tudi priskrba semena, vprežne živine in delovnih moči še ni vse. Prejšnje čase smo navadno mislili le na traktorje, ko smo govorili o mobilizaciji strojev. Toda prav v Sloveniji imajo drugi manjši, »navadni« stroji celo mnogo večji pomen za izpolnitev setvenega plana kakor uporaba samih traktorjev. Tako je treba n. pr. računati predvsem s sejalnicami, ki jih imajo pri nas zasebniki mnogo. Če bi sejali s sejalnicami, bi prihranili okrog četrtino semena, ki je zdaj tako dragoceno, da ne omenjamo prihranka na delovnih močeh in drugih prednostih. Že dalje časa so v veljavi zakonski predpisi, ki omogočajo mobilizacijo kmetijskih strojev. Zdjaj je čas, da opravimo tudi to nalogo: na področju posameznih krajevnih odborov je treba ugotoviti, kje so posamezne vrste strojev, se pogoditi z njihovimi lastniki, hodisi da bodo sami z njimi delali tudi na drugih njivah ali jih pa bodo posodili za primerno odškodnino. Kdor bo zlohotno odtegoval strojno skupnost, bo pa moral tudi prevzeti zakonske posledice. Če se bodo na področju krajevnih odborov potrudili, bodo nedvomno odkrili še zelo mnogo rezerv — ne le semena — strojev, ki doslej niso bili primerno izkoriščeni in ki bi mogli koristiti splošnosti. Mobilizacija strojev za pomladna setvena dela bo torej tudi ena pomembnih akcij, da bomo čim boljše izpolnili letošnji kmetijski plan.

PREJELI SMO 9000 VAGONOV APNA

Seveda bo treba posvetiti tudi vso skrb čim boljšemu načinu obdelave zemlje. Ne gre le za to, da so obdelane vse površine, temveč da jih obdelamo kar najbolje, tako da bo donos čim večji. Zato okrajni plani določajo tudi pripravo gnojil. V zelo veliko pomoč nam bo odpadno apno iz sladkornih tovarn, ki ga je Slovenija dobila 9000 vagonov in ki je že začelo prihajati. To sprevidimo šele, ko vemo, da bo povprečno mogoče z vagonom apna popačiti hektar kisle zemlje — torej 9000 ha. Razen tega to apno vsebuje 25% fosforne kisline, zelo pomembnega gnojila, ki ga zlasti pogrešamo za zemljo pri nas. Apno bo razdeljeno po okrajih glede na značilnost tal po ugotovitvah nove orientacijske pedološke karte za Slovenijo. Marekije apna ne bo treba še ponujati, ker

PROSLAVE 25 LETNICE LENINOVE SMRTI V BEOGRADU

Mestni komite KP Srbije za Beograd je nocjo priredil slavnostno komemorativno akademijo, posvečeno 25. obletnici dneva smrti Vladimirja Iljiča Lenina.

Akademije so se udeležili sekretar CK KPJ Josip Broz-Tito, člani Politbiroja CK KPJ tovariši Edvard Kardelj, Aleksander Ranković, Milovan Djilas, Blagoje Nešković, Moša Pijade, Boris Kidrič in Franc Leskošek, podpredsednik Prezidijske ljudske skupščine FLRJ, člani zvezne vlade in vlade LR Srbije, načelnik generalnega štaba JA generalni polkovnik Koča Popović, predstavniki množičnih organizacij in številni naši najboljši javni in kulturni delavci.

Ko je stopil maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito s člani Politbiroja v dvorano, so ga prisotni pozdravili ter stoji vzdikali »Tito — Partija«.

»O Leninu, genialnem voditelju in učitelju delovnega človeštva, je govoril član CK KPJ tov. Djuro Salaj, ki je med drugim rekel:

»Minilo je 25 let od smrti nesmrtnega Vladimirja Iljiča Lenina, genialnega misleca in znanstvenika, voditelja ruskega proletariata, ustvarjalca Boljševiške partije, tvorca sovjetske države, voditelja in učitelja zatiranih in pravice oropanih množic vsega človeštva.

Lenin je umrl, toda njegovo delo živi. Njegove ideje so posebej člane in ti sočkrat potrjene v praksi. Te ideje navdihujejo milijone ljudi za borbo proti imperializmu, za borbo za zgraditev socializma in komunizma, njegove besede kažejo pot k napredku, k enakopravnosti, svobodi, boljšemu življenju, blaginji — k socializmu. Zato so njegove ideje večne, te ideje žive v srcih delovnih ljudi, žive v njihovih dejanjih, njihovih borbah in njihovih zmagah.

V četrstoletja od Lenineve smrti so nastale v svetu mnoge bistvene spremembe. Vse te spremembe, revolucionarne borbe in zmage potrjujejo nauk marksizma-leninizma. Samo če se ravnamo po Leninovem nauku, lahko ne samo pravilno pojasnimo vse dogodke, se znajdemo v njih in določamo pravilno smer, marveč lahko dogodke tudi vnaprej predvidimo in se nanje pripravimo. Samo leninizem kot idejno orožje množic in njihovih vodilnih odredov lahko osvetli pot naprej, lahko uči in zanesljivo vodi k določenemu cilju.

Zato je Leninova misel danes živa in živi v slehernem borcu za svobodo, demokracijo in mir, v slehernem graditelju socializma. Zato se Leninov nauk iz dneva v dan potrjuje v vseh delih sveta, v vsem delovnem človeštvu, ki mu je učitelj in voditelj.

Potem ko je orisal Leninovo delo pri graditvi Boljševiške partije, je nadaljeval:

»Naša Komunistična partija je uporabljala nauk marksizma-leninizma v Partiji, uporabljala je bogate in dragocene izkušnje VKP(b) ter pod vodstvom CK s tovarišem Titom na čelu postala zares organizacija revolucionarjev, ki je popeljala narode Jugoslavije v ljudsko revolucijo in ki jih zdaj uspešno vodi h graditvi socializma. Nauk Lenina-Stalina o partiji je vodilno načelo v naši partijski graditvi.

Celotna zgodovina naše Partije od leta 1947 in uspehi, ki jih dosega na svoji poti, so dokaz, da točno in pravilno uresničevanje Leninova osnovnega organizacijskega načela partije novega tipa, da je »vodilni organizirani odred delavskega razreda Federativne ljudske republike Jugoslavije, najvišja oblika njene razredne organizacije« in da se »v svoji dejavnosti ravna po teoriji marksizma-leninizma« (Statut KPJ).

Leninovo ime je najtesneje povezano z mnogimi izidom Velike oktobrske revolucije, prve uspešne socialistične re-

NE POZABIMO NA POMEN INDUSTRIJSKIH RASTLIN

V Sloveniji pridelujemo sorazmerno malo industrijskih rastlin. To pa nikakor ne sme biti razlog za izgovor, češ saj ne bo takšne škode, če ne bomo izpolnili setvenega plana! Prav pri industrijskih rastlinah si moramo prizadevati, da vsekakor izpolnimo setveni plan ter premagamo vse težave. Kmetijstvo mora nujno dati industriji dovolj surovin. V Sloveniji pridelujemo sladkorno peso in oljčnice. Dosedanje izkušnje so pokazale, da je mogoče pri pridelovanju sladkorne pese doseči tudi pri nas lepe uspehe. V okrajih, kjer jo bodo pridelovali, morajo zdaj storiti vse ukrepe, da bodo posejane in primerno obdelane vse določene površine. Med oljčnicami pridelujemo največ sončnic in buč. Na splošno se letos površine za industrijske rastline ne povečajo mnogo. Toda vsekakor se morajo povečati, kolikor je določeno. To pa pomeni, da moramo vso skrb posvetiti pridelovanju tistih pridelkov, ki so za nekatere okraje več ali manj novost. Tako bo treba zagotoviti, da bodo pridelovali buče

IZ DANAŠNJE ŠTEVILKE:

Kmečke množice bodo obravnavale kmetijske plane
Nadaljevanje II. kongresa KP Srbije
Tretji plenum sindikata železniških in prevoznih delavcev in nameščencev
Ob kongresu Osvobodilne fronte Slovenske Koroške
Fizkultura — Šah

volucije na svetu. Voditelj te revolucije, njen idejni in strateški voditelj, njen organizator je bil Lenin.

Zatem je tov. Djuro Salaj govoril o Leninovem nauku o revoluciji in nadaljeval:

»Leninovo ime je nerazdružljivo povezano z uspehi socialistične graditve v Sovjetski zvezi. Leninova zasluga je v tem, da je dokazal in znanstveno obdelal vprašanje možnosti, da se zgradi socializem v eni državi, ki je obkoljena s kapitalističnimi državami. V graditvi socialističnega gospodarstva je morala Sovjetska zveza kot prva dežela socializma pod vodstvom Lenina in Stalina hoditi po novih, hpreizkušenih potih.

Zatem ko je govoril o Leninovem delu v zvezi z graditvijo socializma v Sovjetski zvezi, je tov. Salaj poudaril:

»Ena izmed glavnih prednosti socialističnega gospodarstva je njegov planski značaj. Lenin je že leta 1918 jasno določil, da se mora novo gospodarstvo graditi na temelju splošnega gospodarskega plana.

V graditvi socialističnega gospodarstva v naši državi uporabljamo bogate izkušnje ZSSR in na njih, na leninško-stalinskih načelih, ki jih dalje razvijamo in apliciramo na naše razmere po specifičnih in neposrednih potih in oblikah, gradimo v borbi za izpolnitev prvega petletnega plana družbo, v kateri ne bo izkoriščanja človeka po človeku.

Leninovo ime je najtesneje povezano z razkrinkavanjem imperializma, z odkrivanjem njegovega protiljudskega, reakcionarnega, parazitnega značaja. Leninova analiza imperializma je znova potrdila, da je Marxov nauk o kapitalizmu in njegovem neogibnem propadu popolnoma točen, da imperializem neogibno gnije in umira in da lahko v borbi proti imperializmu zberemo najširše delovne množice in zatirane narode. Leninov nauk o imperializmu je eden izmed temeljnih kamnov marksizma-leninizma, to je teoretična osnova sedanje strategije in taktike revolucionarnih osvobodilnih gibanj v svetu. Po vsem svetu demokratične sile rasto, ljudske množice se upirajo in se z orožjem v rokah bore za svojo osvoboditev, proti imperializmu in reakciji.

Naša Komunistična partija, zvesta nauku marksizma-leninizma, zvesta svojih dosedanjih poti, je spremenila Jugoslavijo v enega najmočnejših stebrov protimperialistične fronte in postavila v program KPJ te-le naloge:

»Vestrska aktivnost in sodelovanje FLRJ s Sovjetsko zvezo na čelu v borbi proti imperialističnim silam sveta, zoper protidemokratske imperialistične sile in vojne hujskače.

Leninovo ime je nerazdružljivo povezano z vsemi osvobodilnimi gibanji na svetu, z nadaljnjim razvojem revolucije, z borbo in uspehi na poti v socializem. Oktobrska revolucija je začela dobo socialističnih revolucij in narodnoosvobo-

dilnih gibanj po vsem svetu. Pod vplivom zmagovalne proletarske revolucije v Rusiji se je dramila in krepila zavest drugih narodov. Pod vplivom Sovjetske zveze se je razplamtevala v imperialističnih državah revolucionarna borba delavskega razreda.

Revolucionarna gibanja in narodnoosvobodilne vojne se razvijajo v drugačnih razmerah, kakor so bili pogoji, v katerih se je začela Oktobrska revolucija. Takratni pogoji se ne morejo več ponoviti, ker je bila leta 1917 pod vodstvom Lenina in Stalina ustanovljena močna dežela socializma, ki nenehno raste in razcveta, ker so osvobodilne sile vedno močnejše, ker imperializem razkrajajo naraščajoča nasprotja.

V graditvi socializma ima vsaka dežela svoje specifičnosti, svoje posebnosti, težave in olajševalne okoliščine. Lenin je predvidel taktično pot v socializem. Vedel je, da bo v novih pogojih revolucionarna borba za diktaturo proletariata, kakor tudi borba za socialistično zgraditev, morala biti obogatena z novimi oblikami. Revolucionarne sile in narodnoosvobodilna gibanja v svetu se morajo na poti uspešne borbe proti izkoriščevalcem in imperialističnim zatiralcem ravnati po marksizmu-leninizmu. Glede na nove mednarodne razmere kakor tudi glede na specifičnosti posameznih dežel nauka Marxa, Engelsa, Lenina, Stalina ne moremo uporabljati šablonsko in dogmatično, marveč ustvarjalno. Takšna ustvarjalna uporaba je nedvomno znak zrelosti komunističnih partij, znak visoke idejno politične stopnje avangardnih odredov.

Naša Komunistična partija, odkar ji načeluje tovariš Tito, je pravilno in ustvarjalno uporabljala nauk klasikov znanstvenega socializma, o čemer nedvomno pričajo vsi tisti velikanski uspehi, ki so jih narodi Jugoslavije pod vodstvom Komunistične partije dosegli in jih dosegajo.

Naša Partija je dokazala, da zna uveljavljati nauk marksizma-leninizma, da zna uporabljati vse preizkušene oblike, da je sposobna uporabljati izkušnje VKP(b) in mednarodnega revolucionarnega gibanja, da pa prav tako zna odkrivati nove oblike, nove taktike, nove metode borbe, uporabljati svoje lastne izkušnje in ustvarjalno uporabljati nauk o revolucionarni borbi proletariata.

Revolucionarni nauk genialnega Lenina je velikansko bogastvo zakladnice marksizma-leninizma. Danes, na dan 25. letnice njegove smrti, so demokratične sile vsega sveta z ZSSR na čelu, skupaj z njimi pa tudi vsi delovni ljudje Jugoslavije, pripravljeni o svoji zmagi, ker se na poti borbe proti imperializmu, za zgraditev socializma in komunizma, zvesto ravnajo po nesmrtnem nauku velikega Lenina in nadaljevalca njegovega dela Stalina.

Slava nesmrtnemu Vladimirju Iljiču Leninu!

Po govoru tovariša Djura Salaja je godba zaigrala Internacionalo.

V LJUBLJANI

V unionski dvorani v Ljubljani je bila v petek zvečer svečana proslava 25. obletnice Lenineve smrti. Proslave so se udeležili člani Centralnega komiteja Komunistične partije Slovenije s sekretarjem tovarišem Miho Marinkom na čelu, predsednik Prezidijske ljudske skupščine tov. Josip Vidmar, člani vlade LRS in kot gost ameriški pisatelj in publicist Louis Adamič. Svečanosti so se udeležili še številni drugi javni, politični in kulturni delavci, predstavniki posameznih ustanov ter številno prebivalstvo.

Uvodoma je orkester Slovenske filharmonije zaigral »Internacionalo«, nato pa je govoril o Leninu kandidat Centralnega komiteja KPS tov. Dušan Bole. V svo-

tudi na Dolenjskem, kjer so jih dosegel manj kakor na Stajerskem ter da se bodo prepričali o veliki koristi tega pridelovanja. Ljudem bo treba povedati, da so zdaj količine olja za znamenjavo bučnega semena zelo povečane.

PRESEŽKI

V POSAMEZNIH OKRAJH

Če dosežemo najširše sodelovanje kmetijskih plan, da se bo pri tem poglobljala njihova politična in razredna zavest, bo mogoče doseči neslutene uspehe. Kot primer naj omenimo še, kaj je mogoče s sodelovanjem množic, vprašanje raznih presežkov — mleka, sočivja, sadja, živine itd. v posameznih okrajih. Dobri krajevni ljudski odbori bodo mogli evidentirati vse presežke v zvezi z izpolnjevanjem kmetijskega plana, tako da bo mogoče tudi določiti, kam naj grejo ti presežki, ali kje so najbolj potrebni.

Teh nekaj primerov naj pokaže, kako velikega pomena so četrtletni delovni kmetijski okrajni plani in s kakšno resnostjo jih morajo uresničevati na vasi. To pomeni, da moramo vsi, hodisi posredno ali neposredno pomagati pri prizadevanju, da bodo delovni kmetijski plani postali eno prvih orožij v boju za socialistično preobrazbo kmetijstva.

jem referatu je prikazal delo velikega Lenina v zvezi z graditvijo Boljševiške partije, razvijanjem marksizma in njegove zasluge v zvezi z zmago revolucije in graditvijo socializma v Sovjetski zvezi. Posebno je poudaril pomen Leninevega dela za proletariata vsega sveta ter njegovo borbo za ustvarjalno uporabljanje marksizma. Poudaril je, da je zgodovina 25 let po Leninovi smrti pokazala, da so le Partije, ki so se gradile na leninško-stalinskih principih, na principih Boljševiške partije, lahko odigrale vodilno vlogo v odločilnih dneh boja svojih narodov. Taka partija je Komunistična partija Jugoslavije. Zvestoba načelom Boljševiške partije, načelom marksizma-leninizma je usposobila našo Partijo, da se je očistila vseh omahljivih in oportunističnih elementov, da je oborožena s pravilno politično linijo pripravljena dočakala zgodovinske dni osvobodilne vojne in v nji po pravilni leninski poti povedla svoje ljudstvo do zmage. Vodstvo naše Partije s tovarišem Titom na čelu je dojele Leninov nauk tako, kakor ga je učil on sam: obvladati teorijo ustvarjalno na podlagi marksistično-leninistične analize, konkretnih pogojev stvarnosti smelo utirati nove poti. Vsekakor v naši današnji graditvi socializma nas obgata za novo izkušnjo, za nov prispevek v zakladnico marksistično-leninističnega znanja. Resničnost, živa praksa eta tisti preizkusni kamen, ki potrjuje pravilnost naše poti.

Po govoru tovariša Dušana Boleja je orkester Slovenske filharmonije zaigral Beethovno »Eroico«.

V ZAGREBU

Ob 25-letnici Lenineve smrti je priredil mestni komite KP Hrvaške za mesto Zagreb slavnostno komemorativno akademijo v Hrvaškem narodnem gledališču. Akademije so se udeležili predsednik Prezidijske Sabora LR Hrvaške dr. Zlatan Sremec, predsednik vlade LR Hrvaške Vladimir Bakarič, ministra zvezne vlade Vicko Krstulović in Frane Frol, člani vlade LR Hrvaške, predsednik Glavnega

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Govor Blagoja Neškoviča na II. kongresu Komunistične partije Srbije

Na II. kongresu KP Srbije je govoril v razpravi po referatu tovariša Veselinova o zgraditvi socialističnega gospodarstva v Srbiji tovariš Blagoje Neškovič. Dejal je naslednje:

Tovariši in tovarišice!
Partijske organizacije v Srbiji so opravile v razdobju med I. in II. kongresom velikansko revolucionarno delo. V tem času se je zlasti utrdila ljudska oblast, oblast delovnega ljudstva z delavskimi razredom na čelu pod vodstvom naše Partije. Utrdila se je moralno-politična enotnost našega ljudstva z borbo proti notranji reakciji v naši državi. Uspešno se je končalo obdobje obnove in doseženi so bili v tem času velikanski uspehi pri izpolnjevanju petletnega plana, odnosno izpolnitvi planov prvih dveh let naše petletke. Socialistični elementi naše družbe so se vsak dan bolj krepili, neprestano jačali, medtem ko so se kapitalistični elementi neprenehoma slabili glede na porast socializma v naši državi. Naše partijske organizacije so pravilno izvajale linijo naše Partije v borbi za utrditev neodvisnosti naše države glede na imperialistični svet.

Partijske organizacije v Srbiji so častno izpolnile vse obveznosti, še od samega začetka spora Informbiroja z našo Partijo v odnosu na CK naše Partije s tovarišem Titom na čelu.

Vse to dejstva, tovariši, ki pričajo o nedvomnem nenehnem porastu socialistične revolucije v naši državi v vsem tem razdobju do danes.

O vseh teh vprašanih so izčrpno govorili tovariši Stambolić in Stamenković v svojih poročilih in tovariš Veselinov v svojem referatu. Teh vprašanih se bom dotaknil zato, da bi opozoril predvsem na pravilnost linije naše Partije, linije CK naše Partije pod vodstvom tovariša Tita, drugič pa zato, da bi spomnil na dejstvo, da se je partijska organizacija v Srbiji, v razdobju med I. in II. kongresom izredno okrepila v političnem in organizacijskem pogledu. Dalje naglašam, da je partijska organizacija v Srbiji pripravljena, da bo tudi v bodoče vse naloge, ki ji bodo zadane, častno izpolnila.

Poleg tega pričajo vsa ta dejstva o tem, da imajo prav naša Partija, CK naše Partije in tov. Tito, da pa nimajo prav kritiki naše Partije in našega CK ter njeni klevetniki. Ko bi le-ti imeli prav, tedaj bi lahko ugotovili samo to, da usiha socialistična revolucija v naši državi, izginja socialistična revolucija, da se izgublja pozicija, ki jih imajo danes delovne množice naše države, i politične i gospodarske i druge, in da se krepe ne le kapitalistični elementi v relativnem odnosu do socializma, ampak tudi, da prevzemajo te pozicije delovnih množic kapitalistični elementi. Toda vsega tega ni, imamo povsem drugačen razvoj v naši državi, v naši družbi, kar še enkrat priča o tem, da naši kritiki nimajo prav.

Pred partijsko organizacijo so v letu 1949, nedvomno velike naloge. Govorili smo, da je bilo 1948. leto, če imamo pred očmi republiško industrijo, v nekem smislu odlično. To je res, kakor je našel tovariš Veselinov, odločilno v tem smislu, da je bilo treba razviti vse proizvodne sile v naši industriji v republikli.

V tem smislu vidimo sedaj porast tudi v okviru zvezne industrije. Toda danes, ko govorimo, da je 1949. leto odločilno za izpolnitev petletnega plana, mislimo zlasti na tempo izpolnitve petletke, kdaj pa bo izvršena, zavisi od izpolnitve plana predvsem v težki industriji in rudarstvu, nato pa šele v drugih industrijskih panogah, kakor so elektro-gospodarstvo, promet in druge. V tem smislu je 1949. leto odločilno za ves petletni plan, za vse naše gospodarstvo, to mora razumeti vsaka partijska organizacija, vsak komunist in vsak državljani naše republike.

Kakor sem dejal, morajo biti v središču pozornosti partijskih organizacij te glavne pogoje, ki morajo imeti odločilno vlogo, t. j. težka industrija in rudarstvo, odnosno tisti objekti, s katerimi je povezana tudi vsa naša ostala industrija.

Zakaj se letos postavlja tako ostro

problem težke industrije in rudarstva? Menim, tovariši, da je to vam vsem dobro znano iz ekspozicije tovarišev Tita, Kardelja, Kidriča, Leskoviča in drugih, ki so jih nedavno imeli v Ljudski skupščini. V začetku tega leta smo se naenkrat znašli v težkem položaju, ker so se spremenili odnosi Sovjetske zveze in držav ljudske demokracije nasproti naši državi ter so imele te spremembe za posledico, da so nekateri teh držav odpovedale investicijske pogodbe. Tako smo se znašli, kakor je rečeno, v začetku 1949. leta v takem položaju, da moramo izdelovati sami tisto, kar smo mislili uvažati iz teh držav.

To je, tovariši, razlog, zakaj se letos postavlja tako ostro vprašanje težke industrije in rudarstva, odnosno zakaj se v taki obliki postavlja vprašanje izpolnitve našega petletnega plana sploh. Smatram, da moramo tukaj na tem našem drugem kongresu poudariti važnost teh osnovnih nalog, odločilnih za petletni plan, ker smatram, da mora vsaka partijska organizacija v Srbiji in vsak član Partije živeti samo s to mislijo, kako bi čim več pripomogel k temu, da bi naša težka industrija in rudarstvo ter ostale panoge, ki so povezane z izpolnitvijo njihovih planov, ta plan tudi pravočasno izvršile. Menim, da je treba črtati iz besednjaka naših tovarišev na terenu besedo »zvezni«, črtati »to je zvezni, to je republiški, to je pa moj lokalni objekt«, in da mora slehernik v še večji meri skrbeti za zvezne objekte kakor pa so tovariši na terenu doslej posvečali pozornost svojim lokalnim objektom. V tem smislu morajo vse množične organizacije izdelati tudi konkretno svoje naloge, da bi podprl plan izpolnitve osnovnih nalog našega gospodarstva. Noben tovariš v okraju ne sme reči: »Toda v mojem okraju ni nobenega podjetja težke industrije in rudarstva zveznega pomena in ne vem, kako naj pomagam, da se plan izvrši in potemtakem nimam kaj delati.« Tako ni mogoče ravnati. Vsek okraj lahko pomaga, ker je izpolnitev plana v lokalnih in republiških objektih hkrati tudi izpolnitev teh planov, to pomeni pomoč zvezni industriji. Izpolnitev planov proizvodnje zidakov, apna, strelčnikov itd. odloča, če bo pravočasno izpolnjen plan objektov v rudarstvu in težki industriji. Zlasti se postavlja pred vse naše organizacije, da izpolnijo vse naloge, ki so jim konkretno postavljene.

Drugič je treba posvetiti največjo skrb uporabi vsega tistega materiala, ki pride v plansko razdelitev, t. j. vsega gradbenega materiala, nato pa skrb o uporabi človeške delovne sile. Skrbeti in boriti se je treba, da bosta vsa ta potrebni material in delovna sila pravočasno in prvenstveno poslana na gradnjo objektov težke industrije in rudarstva. Vsaka okrajna organizacija mora tako pomagati planski izpolnitvi nalog težke industrije in rudarstva.

Nadaljnja konkretna naloga je, za vsak okraj in za vsako mesto, zbiranje odpadkov, zlasti starega železa. Staro železo še vedno potrebujemo, da bi lahko zadostili potrebam. Ne moremo govoriti o izpolnitvi plana težke industrije, dokler teh surovin ne pribavimo. Toda mnogi naši tovariši menijo, da je zbiranje starega železa tako malenkost, s katero se jim ni treba pečati. Vendar lahko od take navidezne malenkosti v določenih meri zavisi, koliko bomo in ali bomo pravočasno izvršili plan težke industrije. Tako konkretno nalogo moramo razumeti ne kot nek posel, ki je manj važen, ampak kot zelo važen posel, kot eno osnovnih nalog v borbi za čim boljše izpolnitev plana težke industrije in rudarstva.

Dalje moramo, tovariši, pri nekaterih krajevnih organih oblasti in pri partijskih organizacijah vplivati, da se budno motri in odločno zahteva varovanje planske discipline glede na sklepe, ki jih izdajata zvezna in republiška vlada. Nadaljnja naloga naših partijskih organizacij v Srbiji v 1949. letu je, da pravilno organizirajo borbo in da se bore za povečanje obdelovalnih površin v kmetij-

stvu. Borba za povečanje donosa se mora voditi pri vsakem gospodarstvu, ne glede na to, ali je to gospodarstvo siromašno, srednje veliko ali kulasko, boriti se je treba, da bo čim več žita, živine in vseh drugih pridelkov, ostalo pa se bo uredilo s politiko naše vlade, davčnimi, odkupnimi in drugimi ukrepi. Zlasti je važen pomen utrjevanja in razširjanja kmetijskih delovnih zadrug, kakor tudi drugih vrst zadrug, organizacije državnih kmetijskih posestev, torej celotnega socialističnega sektorja. To je zlasti važno za zadruge, ki še niso na trdnih nogah.

Naloge, o katerih sem do zdaj govoril, nikakor ne pomenijo, da sedaj ni več treba skrbeti za lokalno in republiško industrijo. Naspotno, Partija mora še nadalje podpirati in razvijati pobudo lokalne in republiške industrije in to industrijo usmerjati na proizvodnjo najraznovrstnejšega sortimenta blaga in povečavati proizvodnjo blaga za široko porabo. V ta namen se postavlja pred lokalno in republiško industrijo naloga maksimalnega izkoriščanja razpoložljivih surovin. Prav tako se postavlja v vse ostrejši obliki kakor do sedaj naloga najstrožje gospodarnosti v proizvodnji, naloga borbe za pravilnost norm in normativov.

Nujno je potrebno, da naše partijske organizacije podpirajo in koristijo do maksimalnih meja pobudo obrtništva in lokalne trgovinske mreže.

Naposled morajo naše partijske organizacije storiti vse, da bodo pravočasno izvedeni vsi tisti ukrepi, ki so usmerjeni na odkup kmetijskih pridelkov. Naše partijske organizacije morajo strogo paziti na disciplino, da se ohrani in pravilno razpolaga s fondi prehrane in sploh vsemi fondi preskrbe.

Dalje je nujno potrebno, da se izboljša preskrba mest, zlasti s predmeti, ki niso in ne spadajo v obvezen odkup. V ta namen je treba zlasti angažirati kmečke zadruge.

Dalje se, tovariši, na tem področju postavlja kot naloga tudi razvijanje in krepitev delavsko-uslužbenskih ekonomij in menz.

Ni dvoma, da so vse te naloge, o katerih sem govoril, navedel sem pa samo poglobljeno, najosnovnejše, toda ne vse, v celoti nenavadno velike. Prav tako je tudi gotovo, da so naše organizacije sposobne izpolniti te naloge.

Gospodarski pritisk, ki se izvaja v zadnjem času na našo državo tudi z vzhoda, ne bo v nobenem primeru omajal članstva naše Partije. Izgledi za okrepitev tega pritiska na našo državo še vedno niso majhni.

Po vsem tem lahko sodimo, tovariši, da ti ljudje, ki klevetajo našo državo in izvajajo takšen gospodarski pritisk na našo državo, ne poznajo naše Partije niti članov naše Partije. Ne vedo, da je bilo naši Partiji mogoče pred vojno, med vojno, pa tudi po vojni vzgajati v velikem obsegu i člana Partije i simpatizerje Partije i delovne množice sploh, da jih vzgaja v duhu brezmejne vdanosti svoji Partiji in stvari, za katero se naša Partija bori, da so bili člani naše Partije in delovne množice naše države v borbi vedno pripravljene dati svoje življenje tako v vojskih enotah kakor tudi pri raznih delih v zaledju, po taboriščih, po zaporih itd., ako so to zahtevali interesi Partije.

Toda ti kritiki in ocenjevalci stanja v naši državi in Partiji mislijo, da imajo posla z nekimi pustolovskiimi cowboji in da zadostuje, da jih pozovejo na vstajo proti Partiji ter da takoj dosežejo tisto, kar so želeli.

Pred resolucijo Informbiroja so bila mnoga vodstva sosednjih Partij, ki so bila obveščena o našem nesporazumu z VKP(b) in mnogi redaktorji »za trden mir in ljudsko demokracijo«, prepričana, da bo na V. kongresu KPJ končano s CK KPJ in s tovarišem Titom itd.

Ko so bili, tovariši, opozorjeni, da se to ne bo zgodilo, to je, da bo kongres ostal dosledno ob CK in tovarišu Titu, in ko so bili vprašani, kaj bodo v tem primeru mednarodnemu delavskemu gibanju rekli, so odgovorili, da bodo v tem primeru mednarodnemu delavskemu gibanju dejali, da so ti voditelji in Informburo napačno ocenili stanje v KPJ ter napačno ocenili CK KPJ pod vodstvom tovariša Tita. Mi vidimo, da je Partija ostala enotna okrog CK in tovariša Tita tudi po kongresu, da pa se mednarodno delavsko gibanje še ni izjavilo o tem vprašanju, vendar ni dvoma, da se bo nekega dne izjavilo.

V zvezi z nalogami, ki stoje pred našo Partijo v letu 1949., se mi zdi koristno, da bi se spomnili na nekatere izkušnje, ki so si jih pridobile naše partijske organizacije v svoji povojni dobi. Naša Partija in naše članstvo si je v svojem delu pridobivala politične, organizacijske in moralne zmoglosti, ki so ji bile nujno potrebne za izpolnjevanje določenih nalog. V tej povojni dobi so si naše organizacije in člani naše Partije pridobili številne dragocene izkušnje. Lahko trdimo, da so v razdobju med dvema kongresoma partijske organizacije v Srbiji izpolnile sleherni naloge, ki jim jo je naložila Partija. To je dejstvo. Ne moremo navesti niti ene naloge, ki bi bila našim partijskim organizacijam konkretno določena in da je ne bi izvršile.

To govori, tovariši, predvsem o tem, da sta politična in taktična linija naše Partije in našega CK bili pravi liniji in kaže moč partijskih organizacij ter predanost članov Partije in partijskih organizacij Centralnemu komiteju. Redki so bili primeri, da nekatera partijske organizacije niso v celoti dosledno in pravilno izpolnjevale svojih nalog. V vseh teh primerih smo mogli ugotoviti, da je bila to krivda slabšega vodstva ali samega voditelja dotične organizacije, ali pa da so naša vodstva popolnoma zanemarila te organizacije in jih prepustila same sebi, ali pa da ti tovariši niso dosegli nalogam in si niso mogli pomagati v konkretnem položaju.

Zato sem mnenja, da je ena izmed nalog, ki stoje pred našimi partijskimi organizacijami, tudi pravilno določevanje vodilnih tovarišev na vseh mestih ter nenehna skrb naših vodstev za delo naših vodstev iz ostalih partijskih organizacij. Nadalje smo mogli ugotoviti na temelju dosedanjega dela, da so tiste partijske organizacije in tista partijska vodstva, ki so politično in teoretično bolj dorasla, ki so se nenehno politično in teoretično vzgajala, bolj izpolnjevala naloge kakor tisti člani, ki so bili zaostali in ki se niso izpopolnjevali. Zato ni dvoma, da je ena naših najvažnejših nalog vztrajna borba za razširitev mreže šol in čajev, za politično in teoretično vzgojo članov Partije in za dvig njihove zavednosti.

Dosedanje izkušnje nadalje dokazujejo, da je naša Partija lahko rešemo v vseh primerih imela za seboj delovne množice naše države pri izpolnjevanju določenih nalog. Vedno, kadar so partijske organizacije z množicami ravnale pazljivo, pravilno politično z njimi delale in množicam pravilno pojasnjevale njihove naloge odnosno naloge, ki sta jih postavljali Partija in ljudska oblast, smemo trditi, da so bile naše delovne množice vedno pripravljene te naloge izpolniti.

Ne bom govoril na primer o delavskem razredu in o njegovi pripravljenosti, ki jo je doslej pokazal ob sleherni priloiki, pod zelo resnimi pogoji pri izpolnjevanju vseh naloženih nalog. Tu se bom zadržal bolj na vprašanju kmetov. Mnenja sem, da v naših partijskih organizacijah ne upoštevajo dovolj subjektivnega momenta, t. j. politične pripravljenosti in politične zavednosti delovnih kmečkih množic, revnega in srednjega kmeta. S pravilnim političnim delom smo pritegnili delovne kmete v vse akcije. Izpolnili so vse naloge celo še tedaj, ko so videli, da bodo začasno njihovi interesi prikrajšani — interesi namreč, kakor so jih razumeli po svoje. To še posebej poudarjam zaradi tega, ker obstoja nepravilen odnos do vstopanja srednjih kmetov v kmečke delovne zadruge, ker podcenjujejo ta politični moment, ker pripovedujejo, da je treba počakati, da bodo tovarne izdelale na desetisoče traktorjev in raznih strojev, takrat pa bodo srednji kmetje množično vstopali v delovne zadruge. Vse do tedaj naj ne bi ničesar ukrepali, da bi jih pritegnili v zadruge. To je napačno. To izvira prav iz tega, ker naši tovariši zastopavljajo ta objektivni moment, s tem samim pa zastopavljajo tudi politično delo z delovnimi kmeti, predvsem pa s srednjimi kmeti. Zato sem mnenja, da govore naše dosedanje izkušnje prav naspotno. Upravično čutimo veliko zaupanje do delovnih množic naše države, naša naloga pa je, da z njimi vztrajno politično delamo. Prepričani smo, da bomo pripravili delovne kmete naše države za izpolnjevanje vseh nalog, za katere bo Partija mnenja, da so dozorele za uresničenje. (Ploskanje.)

Brez dvoma je sleherni od naših tovarišev spoznal pomen množičnih organizacij in njihovo moč takrat, kadar so nam bile potrebne in kadar so morale izvesti konkretne naloge (pri volitvah, pri mobilizaciji prostovoljne vojske itd.). Takrat smo čutili, kaj pomenijo naše množične organizacije, Ljudska fronta, AFZ, Ljudska mladina in Zveza borcev. Toda pri naših partijskih organizacijah se je že ustalila nekakšna navada, da podcenjujejo množične organizacije. Nenehno od zgoraj govore, kako je potrebno, da postane delo množičnih organizacij ustaljeno, sistematično in trajno. Toda stvar se ne premakne in ne gre naprej. Temu je vzrok prav gotovo to, da nekatera naša nižja vodstva podcenjujejo pomen frontovskih in ostalih organizacij.

Zato sem mnenja, da morajo partijske organizacije popolnoma resno in skrbno zreti na delo množičnih organizacij in dvigniti množične organizacije do liste stopnje, da bodo živele njihove osnovne organizacije sistematično in trajno, kar velja tudi za osnovne partijske organizacije. Kakor sem dejal, tovariši, so partijske organizacije v tem razdobju opravile velikansko delo. Pa poglejmo še drugo stran. Pogosto se dogaja, da se nekatera rajonska, mestna itd. partijska vodstva na določen način v začetku upirajo pri postavljanju nalog tem organizacijam, nato pa sama sprejmejo te naloge in spoznajo, da so bile te naloge realne in da jih je bilo mogoče izvesti.

Takšen odnos partijskih vodstev do nalog, ki jih prejemajo, je brez dvoma nepravilen. To dokazuje razvado naših partijskih organizacij in vodstev, pa tudi to, da morajo pokazati naša višja vodstva nenehno vztrajnost in pripravljenost, da odpor te vrste pri nekaterih svojih organizacijah skrajajo. Nujno pa bi bilo treba premisliti, če so naloge realno postavljene in ali jih morejo vodstva izpolniti.

Dosedanje izkušnje nadalje dokazujejo, da so se v nekaterih partijskih organizacijah vrinili nekateri elementi, ki so tuji naši Partiji. Pogosto je bilo treba takšne tipe in takšne tuje elemente izključiti iz Partije in se je šele nato v celoti odtrli njih nemoralni lik. Zakaj so takšni primeri v naši partijski organizaciji mogoči? Takšni primeri so mogoči predvsem zato, ker v teh partijskih organizacijah ni kritike in samokritike, ni notranje partijske demokracije, ni kontrole množic nad delom partijskih članov in končno zaradi nebudnosti vodstev ter partijskih organizacij nad vsakdanjim delom svojih članov. Zato morajo naše partijske organizacije izboljšati svoj odnos v tem smislu. Toda to ni samo današnja, temveč že stara izkušnja. Danes pa, ko na široko sprejemamo v Partijo nove člane, se posebno kažejo ti primeri tam, kjer ni potrebne budnosti. Zato je nujno potrebno, da se vsa partijska vodstva in vse partijske organiza-

cije vztrajno bore za razvoj kritike in samokritike v osnovnih partijskih organizacijah ter da še nadalje vztrajno raziskujejo preteklost in iskrenost slehernega člana Partije do Partije. Nadalje je treba poostri budnost nad vsakdanjim delom vsakega partijskega člana in naposled pravilno organizirati odprte partijske sestanke, na katerih morejo delovne množice videti vsakega člana Partije in odkrito povedati svoje mnenja.

Končno je treba s področja organizacijskega in političnega dela naše Partije poudariti še pomanjkljivost, ki nam je prizadela pogosto veliko truda in skrbi, to pa je pomanjkanje pravilno organizirane kontrole nad izpolnjevanjem nalog v partijskih organizacijah. Kontrola nad izpolnjevanjem nalog je sestavni del vodilnega dela slehernega partijskega člana od najvišjega do najnižjega, posebno pa še vodstev. Pomanjkanje te kontrole pa je povzročilo pomanjkanje konkretnega delovnega plana, ki bi bil podrobno izdelan, pa tudi sleherni član Partije ni dobil konkretne naloge za določeno delo, naša vodstva pa še posebej niso poskrbela za svoj aparat, ki bi nadzoroval izpolnjevanje teh nalog.

Če bodo partijske organizacije v letošnjem letu ta problem rešile, bodo s tem brez dvoma dosegle višjo stopnjo svoje organiziranosti. Naše partijske organizacije so v pretekli dobi dobro občutile tudi početje raznih imperialističnih agentov v naši državi. Prav dobro vemo, da so v naši državi pričeli takoj po sklenitvi premirja z Nemčijo in Japonsko krožiti glasovi o vojni, da miru ne bo in da se je treba pripraviti za novo vojno, pričeli so govoriti o atomski bombi itd. Takšna izzivalna vojna propaganda je trajala vse do objave resolucije Informbiroja. Od tedaj se je imperialistična propaganda spremenila in ne govori več toliko o bližnji vojni, pač pa so vsi napori imperialističnih izzivačev v tem, da bi izkopal prepad med našo državo ter Sovjetsko zvezo in državami ljudske demokracije, da bi ta prepad poglobili in da bi v naši državi povzročili ozračje, kakor da je Jugoslavija osamljena. Ustvarjanje vojne psihoze zdej ni več njihova glavna vsakdanja naloga, temveč to opravljajo tako, da demoralizirajo ljudi s tem, da jim pripovedujejo, da je naša država osamljena. Brez dvoma je treba biti buden do tega početja imperialistov. Nikakor ne smemo omalovaževati te njihove taktike in propagande. Do njih moramo biti budni in se proti vsem takim poskusom vztrajno boriti.

Končno so, tovariši, naše partijske organizacije dobile tudi izkušnje iz napada Informbiroja na našo Partijo. Predvsem sem mnenja, da je vsem članom Partije jasno, da tu ni več idealnih predstav o odnosih med komunističnimi partijami, temveč jih je treba nadomestiti z drugimi realnejšimi predstavami.

Kadar govorimo o odnosu med delavskimi partijami, smo mnenja, da morajo biti ti odnosi iskreni in odkriti, toda tega pri njih nismo našli. Zato moramo na te stvari gledati realno. Toda ne glede na vse to je brez dvoma treba najprej popraviti odnose, pojmovanje in razumevanje med delavskimi partijami tako, da bodo ti odnosi strogo usklajeni, na marksistično-leninističnem temelju. (Viharno ploskanje in odobravanje.)

Člani naše Partije kakor tudi vsi delovni ljudje naše države so se prepričali, da borba za izgradnjo socializma v naši državi ni samo del borbe proti imperializmu, temveč da je tudi sestavni del borbe za pošten medsebojno dosledno demokratično in dosledno internacionalistične odnose med socialističnimi državami. Dosedanje izkušnje smo brez dvoma drago plačali. Toda naša Partija je tako močna, da bo prenesla tudi to breme, ki ji ga je naložila resolucija Informbiroja. To breme je sposobna prenesti ne samo v interesu naše države, temveč tudi v interesu fronte socializma, ki jo vodi Sovjetska zveza. (Viharno ploskanje.)

Zaupanje v Partijo in tovariša Tita nam daje neizčrpne sile, ki so nam potrebne za premagovanje težav, ki nas še čakajo. Brez dvoma je treba v zvezi s kampanjo, ki so jo pričeli proti nam, pričakovati še večje težave. Toda tudi naše sile bodo vedno večje in vedno bolj pripravljene, da se postavijo v bran težavam, pa naj bi bile še takšne.

Končno bom povedal še nekaj besed. Nimam namena navajati kakšnih zgodovinskih primerjav in analogije v odnosih raznih držav in narodov do južnih Slovanov v preteklosti. Takšne analogije bi bile danes napačne in škodljive. Povedal pa bom vendarle nekaj drugega v zvezi z mednarodnim pomenom novih odnosov Informbiroja do naše Partije.

Današnji nepravilni in nepravilni odnos Informbiroja do Komunistične partije narodov Jugoslavije je brez dvoma zgodovinska napaka in zmoja.

Naša Partija s tovarišem Titom na čelu visoko ceni genialnost tovariša Stalina kot nadaljevalca naukov Marxa, Engelsa in Lenina ter ga iskreno spoštuje kot velikega prijatelja jugoslovanskih narodov iz naštetih dni. Toda to nikakor ne more odstraniti delstva, da v sporu z Informbirojem in VKP(b) imamo prvi in ne oni. (Ploskanje in vzklikanje: »Tako je!« Vsi delegati stoje in vzklikajo: »Tito — Partija«, »Mi smo Titovi — Tito je naš!«)

Naj bodo komunisti Srbije — je zaključil tovariš Neškovič — še nadalje v prvih vrstah borbe za izgradnjo socializma v naši državi, v prvih vrstah borbe za pravično stvar naše Partije, ki jo vodi Tito.

Naj živi Komunistična partija Jugoslavije s tovarišem Titom na čelu!

Govor tovariša Neškoviča so sprejeli delegati z navdušenimi in dolgotrajnimi manifestacijami ter vzklikanjem: »Heroj Tito, Tito — CK, Tito — Partija».

(Nadaljevanje s 1. strani.)

odborna Zveze sindikatov Hrvatske Marko Belinčić, predsedstavniki JA, ljudskih oblastev, množičnih organizacij ter številni javni in kulturni delavci Zagreba.

Akademije se je udeležil tudi konzul ZSSR v Zagrebu Ivan Viktorovič B. Vladimirov.

Referat o življenju in delu V. I. Lenina je prebral Nikola Sekulić, član Politburoja CK KP Hrvatske.

V SARAJEVU

Danes ob 20 je v Narodnem gledališču v Sarajevu priredil mestni komite KP BiH za mesto Sarajevo slavnostno akademijo ob 25. letnici smrti V. I. Lenina. Akademije so se udeležili tovariši Djuro Pucar-Stari, sekretar CK KP BiH in predsednik vlade LR BiH s člani Politburoja CK KP BiH, zvezna ministra Rodoljub Čolaković in Teodor Vujanović, predsednik Ljudske skupščine BiH Vlado Šegrt s podpredsednikom Novakom Mustilovićem in Sulejmanom Filipovićem, ministri vlade LR BiH, predstavniki Združenja novinarjev Jugoslavije ter številni delegati in predstavniki množičnih organizacij, ljudskih oblastev ter javnih in kulturnih delavcev mesta Sarajeva, kakor tudi veliko število prebivalstva.

Slavnostna akademija se je pričela z Internacionalno, ki jo je zapel ob spremljavi orkestra sarajevske Opere, mešanica zbor Narodnega gledališča Sarajeva in radijske postaje. Referat o 25-letnici smrti V. I. Lenina je podal Niko Juričič, član Politburoja CK KP BiH in minister za industrijo in rudarstvo pri vladi LR BiH.

V SKOPLJU

Ob 25. obletnici smrti Vladimira Iljiča Lenina je mestni komite KP Makedonije za mesto Skopje priredil v dvoran Makedonskega narodnega gledališča slavnostno akademijo, ki so se je udeležili člani biroja CK KPM z Lazarjem Koliševskim, člani vlade LR Makedonije, predstavniki množičnih organizacij in civilno prebivalstvo.

O življenju in delu Vladimira Iljiča Lenina je govoril kandidat za člana CK KPM tovariš Lazar Mojsov.

Akademije so priredili v vseh večjih mestih Makedonije.

V Mariboru

V četrtek zvečer je bila v Mariboru v veliki dvorani SSD Poleta proslava 25. obletnice smrti velikega Lenina. V lepo okrašeni dvorani je pred zbranimi govoril o delu Lenina organizacijski sekretar mesnega komiteja Komunistične partije Slovenije tov. Jerina Franc.

V četrtek in petek zvečer so bile proslave tudi po sindikalnih podružnicah.

V Trbovljah

V petek zvečer se je v Delavskem domu zbralo številno prebivalstvo, da častno proslavi 25. obletnico smrti V. I. Lenina. Dvorana je bila svečano okrašena z zelenjem, zastavami in Leninovimi izreki. Internacionalni, ki jo je zaigrala rudniška godba, je sledil govor o življenju in delu Lenina, pevsko društvo »Zarja« pa je zapelo dve pesmi. Tudi v Hrastniku in Zagorju se je prebivalstvo številno udeležilo proslav Lenina.

GRADITEV SOCIALISTIČNEGA GOSPODARSTVA V LR SRBIJI

Referat tov. Jovana Veselinova na II. kongresu KP Srbije

Četrtek je imel na zasedanju II. kongresa KP Srbije tov. Jovan Veselinov referat o graditvi socialističnega gospodarstva v LR Srbiji. Med drugim je rekel:

»Borba za zgraditev socialističnega gospodarstva v LR Srbiji je samo del splošne borbe, ki jo pod vplivom naše Partije in tovariša Tita bidejo delovni ljudje Jugoslavije za zgraditev socializma v naši državi. Uspehi, ki jih je naša partijska organizacija v Srbiji dosegla v borbi za krepitev socialističnega sektorja narodne gospodarstva, so del splošnih uspehov, ki jih je dosegla KP Jugoslavije. To nikakor ne zmanjšuje, marveč nasprotno, poudarja pomen dela KP Srbije v uresničevanju linije KPJ v LR Srbiji.

V primerjavi z ravno proizvodnje v letu 1951, smo naš petletni plan v trgovini izpolnili v blagovnem prometu z 82%, v številu objektov družbene prehrane pa s 179%. Po planu za leto 1949, bodo bruto produkti gospodarstva republike in lokalnega pomena narasli za nadaljnjih 32,8% v primerjavi z letom 1948, ali za 76,8% v primerjavi z letom 1947. V primerjavi s istima dvema letoma naraste narodni dohodek za 33% oziroma 82,3%, plačilni fond za 30,1%, oziroma 72,7%.

Narščanje bruto proizvodov in nacionalnega dohodka, povečanje števila zaposlenih delavcev in fonda njihovih mezd, narščanje socialistične akumulacije in tistega dela akumulacije, ki gre za investicije, vse to dokazuje, da kaže naše gospodarstvo karakteristike razširjene socialistične reprodukcije, kar moramo predvsem pripisati odločnemu pomenu ki ga ima socialistični sektor našega gospodarstva v naglem tempu svojega razvoja.

Ce vzamemo leto 1947, za 100, tedaj se nam pokaže taka-le dinamika industrijske proizvodnje: leta 1947, 100, 1948, 150,4, po planu v letu 1949 pa bo znašala proizvodnja 219,8. Po planu za leto 1949, bo znašala splošna raven industrijske proizvodnje okrog 90% za leto 1951, določene ravni. V letu 1949 moramo v celoti izpolniti naloge, ki čakajo našo težko industrijo. Ko bomo te naloge izpolnili, bomo rešili tudi vprašanje nadaljnega razvoja republiške industrije. Z zgraditvijo težke industrije nam ne bo več treba uvažati opreme za lahko industrijo, vso opremo bomo izdelovali doma. S tem, da forsiramo zgraditev težke industrije, hkrati ustvarjamo glavne pogoje za pospešen razvoj lahke industrije. Dlakeopci, ljudje brez perspektive, tega ne morejo razumeti.

Potem je tov. Veselinov govoril o položaju obrtništva v našem gospodarstvu in rekel:

»Obrtništvo v naših pogojih ima in bo še dolgo imelo zelo važno vlogo. Ko smo določili petletni plan, ne samo da nismo mislili na izrivanje ali likvidacijo obrtništva, marveč nasprotno, računali smo s tem, da se bo obrtništvo dalje razvijalo. Toda nekateri naši tovariši niso tako gledali na vlogo obrtništva; mislili so, da je dali na vlogo obrtništva; mislili so, da je odveč, pogosto so ga napačno presojali kot špekulativno, ali pa so po vsej sili hoteli pognati vse obrtnike v zadrge celotno takrat, kadar je to negativno vplivalo na kakovost obrtniških uslug in izdelkov. Posledica tega »levičarstva« je bila nazadovanje proizvodnje v nekaterih panogah obrtništva in kakovosti obrtniških uslug. To »levičarstvo« z obrtniki nima nobene zveze z linijo naše Partije.

Govorec o rudarstvu je tov. Veselinov ugotovil, da je dosegla LR Srbija v letu 1948, v rudarstvu proizvodnji velik napredek. Ce vzamemo leto 1946, za 100, se je pridobivanje premoga v letu 1947, povečalo na 134, v letu 1948, pa na 172.

Ko je govoril o vlogi socialističnega in zadržnega sektorja v trgovini in preskrbi, je tov. Veselinov med drugim dejal:

»Reči moramo, da je bil socialistični sektor trgovine neprimerno odločilnejši š preden smo začeli likvidirati privatni sektor. V začetku leta 1948, je bilo v državnih in zadržnih rokah samo 55,5%, vseh prodajal, od celotnega blagovnega prometa pa je šlo skozi vse prodajalne 93,5%, kar pomeni, da je privatni sektor s 44,5% trgovin sodeloval v blagovnem prometu na drobno le s 6,5%. Ti podatki so dober odgovor našim vnetim kritikom, ki so po resoluciji Informbiraža začeli kričati, da je naša Partija »na vrat na nos« začela likvidirati privatno trgovino, ker se je zbal »kritike« in jo ubrala »na levo«.

Potem je tov. Veselinov govoril o vprašanju odkupa kmetijskih pridelkov in o vlogi gospodarstva v petletnem planu. Ugotovil je, da je bil plan v gospodarstvu v celoti izpolnjen. V letu 1949 čakajo gospodarstvo na področju izkoriščanja še večje naloge kakor v prejšnjih letih. Na tem področju se bo bila ena največjih bitk za plan in to bitko moramo dobiti.

Tovariš Veselinov je dalje ugotovil, da je bil v gradbeni stroki navzile velikim težavam plan izpolnjen s 100,8%.

Govorec o kmetijstvu je tov. Veselinov med drugim rekel:

»Kmetijstvo naše republike je za vso našo državo velikanskega pomena. V Srbiji so tako bogata področja kakor Vojvodina, Mačva, Metohija, Stig in Pomoravje. Zgraditev prekopa Donava-Tisa-Donava bo pomenila pravo revolucijo v kmetijstvu Vojvodine. S tem se bo ne samo povečal donos in dobili bomo nove površine, marveč bo prekop igral tudi veliko vlogo v socialistični rekonstrukciji kmetijstva na tem najbolj razvitem kmetijskem področju Jugoslavije.

Govorec o kmetijskem združništvu, ki je zajelo malone vse kmete, je referent rekel, da si Partija že nad leto dni prizadeva, da bi v okviru kmetijskih združb nastala zadržna lastnina proizvodnih sredstev. »Naše naloge na področju kmetijstva«, je rekel tov. Veselinov, »so zelo velike in zelo važne. Kmetijska proizvodnja Srbije ima v izpolnjevanju petletnega plana veliko vlogo. Njen nadaljnji razvoj je najbolj povezan z nadaljnjim razvojem socialistične graditve v naši državi. Zato se zdaj pred KP Srbije postavlja kot najvažnejša naloga, da krepiti in utrjuje kmetijstvo, da dela za socialistično rekonstrukcijo kmetijstva.«

Ko je govoril o problemu delovne sile, je tov. Veselinov omenil, da se je zadnji dve leti v gospodarstvu LR Srbije vključilo zelo mnogo novih delavcev. Število zaposlenih in za socialno zavarovanje prijavljenih delavcev se je od januarja 1947, do junija 1948, povečalo skoraj dvakratno. Od celotnega števila zaposlenih delavcev v letu 1948, je bilo 19% žensk. To je neprimerno večji odtotek v gospodarstvu zaposlenih žensk kakor prej, čeprav tudi s tem odstotkom še ne moremo biti zadovoljni.

»Zanimivi so podatki ki govore o razvoju udarništva v Srbiji«, je rekel tov. Veselinov. »V letu 1947, smo razglasili 42.497 udarnikov, v prvih desetih mesecih 1948, pa je dobilo naziv udarnika 72.445 najboljših graditeljev socializma. V letu 1948, je bilo v Srbiji 1896 racionalizatorjev in 122 novatorjev. Žensk je bilo razglasenih za udarnike v letu 1948, 18.162, ali 25% celotnega števila razglasenih udarnikov.«

Potem je tov. Veselinov govoril o nekaterih neresenih vprašanjih, pomanjkljivostih in napakah. Poudarjal je zlasti, da se premalo upošteva pomen varčevanja denarja in materiala. »Borba za varčevanje slehernega dinarja«, je rekel, »borba proti različnim načinom zapravljanja ljudske imovine, se mora v celoti izvesti v sleherni tovarni, na gradbišču, v rudnikih in državnih ustanovah. Režim varčevanja mora zajeti sleherna našega delovnega človeka.«

»V našem gospodarskem aparatu so ljudje«, je nadaljeval tov. Veselinov, »ki še vedno podcenjujejo pomen evidence in se trmasto upirajo njeni uvedbi in izpolnitvi. Nekateri naši dobri tovariši so postali gluhi za vse zahteve, da bi evidenco bolje izkoristili in izpolnili. Ti tovariši še vedno ne razumejo vsega pomena besed tov. Kidriča, da je ena izmed glavnih pomanjkljivosti v vsej naši operativi tega (1948) leta bila v tem, da se operativa še vedno ni dovolj posluševala evidence. Kontrola je zlasti slaba na sektorju gospodarstva, gradbene stroke in kmetijstva.«

Končno je tov. Veselinov govoril o uspehih KP Srbije v graditvi socialističnega gospodarstva. Med drugim je rekel:

»Tisk kapitalističnih držav je začel goniti proti našemu petletnemu planu že prvi dan, ko je bil objavljen, češ da je »nerealen in fantastičen«. Čim večji so bili naši uspehi v izpolnjevanju plana, tem predržneje je buržoazni tisk lagal, ko je pisal o naših dozdevnih neuspehih. Nam je takšno pisanje kapitalističnega tiska razumljivo, saj niti ne mislimo, da bi lahko drugače pisali o državi, kjer imajo oblast v rokah delavske razrede in delovni kmetje, kjer je strmo glavičena oblast socialistične buržoazije in kjer se gradi socializem. Uspehi, ki so jih dosegli in ki jih dosegli naši delovni ljudje so nov dokaz o prednosti socializma nad kapitalizmom, in ti uspehi govore o tem, da lahko samo socializem zagotovi delovnemu ljudstvu boljše življenje. Zato je gonja, ki jo upirajo v socialističnih deželah proti novi Jugoslaviji, samo del tiste besne gonje, ki jo imperialisti upirajo proti deželah ljudske demokracije in Sovjetski zvezi, proti fronti demokracije in socializma.«

Tov. Veselinov je končal svoj referat z besedami:

»Komunistična partija Srbije kot nezadržljiv del naše slavne Komunistične partije Jugoslavije se bo borila, da izpolni vse naloge, ki jih je zahteval vsem komunistom V. kongres KPJ in ki ji jih bo zastavil ta naš kongres.«

POPRAVEK

V govoru tov. Moše Pijade, objavljenem v »Ljudski pravici« dne 23. januarja, so se vrstile nekatere napake in se stavki glase pravilno takole:

V drugem stolpcu, zadnji odstavek: »Prvič, resolucija Informbiraža je vnesla v odnosu med komunističnimi partijami...«

V petem stolpcu, v odstavku, označenem z 10., se glasi pravilno citat, ki ga navaja tov. Moša Pijada: »Ljudska demokracija se ni pojavila kot posledica oboroženega upora, temveč kot posledica zmage Sovjetske zveze nad oboroženimi silami nemškega fašizma.«

Na strani 4, v prvem stolpcu, v 7. odstavku, se glasi stavilo pravilno: »Na binavsko govorenje o naših internacionalističnih tradicijah...«

V drugem stolpcu na 4. strani, v 9. odstavku, se glasi stavek pravilno: »Kadar albanska vlada odklanja kot trockistične nekatere uredbe, ki jih je izdala pod našim vplivom, potem nam to posledica zgoraj omenjenega politično vezanih cen in politiko preskrbe, in vnaša s svoje strani samo nekakšna levičarska pretiravanja, ki so jih krivi sami.«

Tretji plenum sindikata železničarskih in prevoznih delavcev in nameščencev

Prejšnjo nedeljo je v svojih prostorih v Domu sindikatov zasedel tretji plenum sindikata ZPNDJ. Zborovanje je bilo dobro obiskano in so mu med drugim prisostvovali tudi zastopniki Glavnega odbora ZSS in Glavne direkcije za eksploatacijo železnic ter Slovenije avtoprometa.

Na dnevnem redu je bilo najprej poročilo o uspehih in nepravilnostih v drugem letu petletke s proučitvijo neposrednih nalog sindikalnih organizacij v letu 1949., ki ga je podal tov. Pustovrh. Po podrobni razčlenitvi uspehov planskega dela med kolektivni na področju ljubljanske glavne direkcije se je posebej ustaval pri rezultatih medsebojnega tekmovanja. Pri tem je navajal, da je treba med najboljše kolektive na slovenskih progah prištevati postajo Maribor, ranžirno postajo Zalog, kurilnico Maribor ter progovno sekcijo v Celju, medtem ko je bil med prometnimi sektorji najuspešnejši ljubljanski. Posebno priznanje si je zaslužila sekcija za zveze in varnostne naprave zaradi svojega dobrega sodelovanja s sindikalno organizacijo. Referent je podrobno obravnaval tudi dejavnost SAP-ovih podružnic ter delavnice Maribor, med katerimi spada slednja med najboljše kolektive v državi. V avto-transportu gre najbolje mesto kolektivu iz Ajdovščine.

Po tem se je razvila diskusija, nato pa je bilo podano poročilo o organizacijskem stanju sindikalnih podružnic ter o njihovem nadaljnjem delu v zvezi s sklepi I. kongresa ZS in še več drugih aktualnih nalog, ki se nanašajo na sindikalnih organizacijah v zvezi z občinski zbori in II. kongresom sindikata, ki bo marca t. l. v Zagrebu.

V zadnji točki dnevnega reda so bili po temeljitem pretresu sprejeti naslednji poglavitni sklepi za izboljšanje pri izvajanju transportnega plana in okrepitevi sindikalnih organizacij:

1. Stremeti je treba po najboljših močeh, da se bo železniški in transportni plan razvijal brez zastoja, tako da železnica in avto-transport ne bosta v oviro hitremu gospodarskemu razvoju. Za dosedaj tega smotra je treba v transportu odpravljati vse nepravilnosti, ki povzročajo nesreče in zamude vlakov, pri čemer naj sindikalne organizacije dajojo vsestransko pomoč in v čim več predlogov za izboljšanje dela in utrjevanje delovne discipline.

2. V našem kolektivu je še vedno največji sovražnik uspešnega dela — slaba delovna disciplina. Za njeno izboljšanje se morajo sindikalne organizacije od republiškega odbora do podružnic temeljito poglobljati v spoznavanje problematike službe ter zastaviti vse sile, da se delovna disciplina utrdi. Spremeniti je treba odnos do žene in ji nuditi vsestransko strokovno in politično pomoč v njenem dvigovanju.

3. Leta 1949. moramo organizirati pravo socialistično tekmovanje na širši osnovi, tako da bodo delovni kolektivni postaj, kurilnic, sekcij, SAP-ov in drugih tekmovali med seboj ter tako izvrševali in presegali letne planske naloge. Boriti se je treba proti kampanjskemu tekmovanju ter uvesti posamezne brigadne in skupinske obveznosti na osnovi prej izdelanih notranjih planov.

4. Naloga vseh naših sindikalnih organizacij naj bo, da bodo imele redne proizvodne konference v vseh kolektivih, v merilu krajevnih odborov pa enkrat mesečno posvetovanje o vseh službah. Prav tako morajo sindikalne organizacije zahtevati od upravnih vodstev, da bodo imela redna tehnična posvetovanja v svojem okrilju in se bo pri njih čutila pomoč naših organizacij pri dajanju predlogov za izboljšanje tehnološkega procesa.

5. Pri znižanju polne lastne cene po uredbi zvezne vlade morajo sindikalne organizacije dajati čim več pomoči in stavljati predloge za izboljšanje organizacije dela, posebno pozornost pa posvečati proglašanju udarnikov, novatorjev in racionalizatorjev. Kampanjsko razglaševanje udarnikov se mora odpraviti.

6. Dvigati je treba na višjo stopnjo vse naše socialistične organizacije ter jih politično utrjevati, in sicer tudi sindikalne skupine, komisije in podobne. Postavljati je treba tehnične norme ter skrbeti, da bodo realne, odpravljati sistem plačevanja, ki bi vzbujal materialno zainteresiranost.

7. Tolmačiti je treba vlogo in naloge sindikatov ter vključiti vanje še vse neorganizirane delavce in uslužbence ter urediti v njih blagajniško poslovanje, pri čemer naj se članarina pobira po kosmatih prejemkih.

8. Plenum ugotavlja uspehe pri usposabljanju novih kadrov. Ker pa se je pri tem pokazal niz nedostatkov, so dolžne vse sindikalne organizacije bolj pomagati strokovnemu vodstvu, posebno pri izbiri kadra za posamezne šole in tečaje. Razen tega naj se uvede kot obvezni predmet predavanja poučevanje varine o narodno-osevobodilni borbi ter o politično-ideološkem pomenu in nalogah sindikatov, posebno v industrijskih kolah.

9. Plenum ugotavlja, da se je splošno stanje izboljšalo tudi v tehnično-higienični zaščiti, vendar pa je še več neresenih problemov, kakor na primer problemi bivalnic, umivalnic, čakalnic, dohodov k postajam kakor tudi različnih zaščitnih ukrepov pri strojih. Slednjim je treba vsega novovključnega člana naših kolektivov v proizvodnji temeljito poučiti o vseh predpisih za čuvanje osebnosti in splošne varnosti, da se bo število nezgod, poškodb in obolenj zmanjšalo na minimum.

Kako bomo izboljšali delo in proizvodnjo na ekonomijah

S pričetkom tretjega planskega leta moramo napraviti prelomnico dosedanjemu delu na ekonomijah in pričeti čim racionalneje obdelovati zemljo da dvignemo proizvodnjo.

V letu 1948 je bilo mnogo nepravilnosti in napak pri delu ekonomij, pridobljene izkušnje pa naj nam služijo v svrtilo in pomoč za izdelavo čim boljše delovnega plana za leto 1949. Mirno lahko trdimo, da je bilo nešteto ekonomij, ki so bile prav za prav samo sebi namen, z drugo besedo se to pravi, da so na ekonomiji za personal porabili vse, kar so pridelali, niso pa skušali dvigniti proizvodnje na čim višjo stopnjo.

Res je, da so bile v tem letu naloge težke glede na to, da so bile investicije zelo nizke in da je bilo na nekaterih ekonomijah glavno vprašanje, kako izboljšati stanje na posestvu. Imamo pa primere, kjer so bili upravniški zelo samoiniciativni in so znali res izkoristiti vse možnosti za boljše in večjo proizvodnjo kmetijskih pridelkov ter s tem intervenirati na trgu in konkurirati privatnemu sektorju. So pa tudi obratni primeri, ko je upravnik stremel za čim večjo akumulacijo in profit, to se pravi, da se še ni otrese kapitalističnega gledanja in nazora.

Zaradi važnosti ekonomij so se letošnje investicije mnogo povečale. To nam bo omogočilo, da bomo v tem letu po-

svetili več pažnje ustanavljanju kokošjih, ovčjih in kunčjih farm, sveda, kjer so dani pogoji. Govejo živino bomo gojili predvsem tam, kjer ni v neposredni bližini glavnih industrijskih centrov in tam ni glavni problem preskrba z zelenjavo. Mleko, ki bi ga tu producirali, bi porabili predvsem za prednostno mleko za dojenčke.

Orodja, strojev in umetnih gnojil nam bo možno nabaviti mnogo več kot v preteklem letu. Treba je le temeljito pomisliti, v kakšne namene bomo investicije porabili, da nam bodo čim več koristile.

Pri izvajanju nalog je nujno, da pomagajo tudi frontne organizacije. Posebno bo lahko pomagala organizacija AFZ, ki naj bi organizirala aktivne za kontrolo ekonomij in za pomoč pri delu. Ta množična kontrola ne sme biti samo kontrola,

pač pa mora tudi pomagati odstranjevati napake na ekonomijah in pri distribuciji pridelkov na tržiščih.

V tem letu se mora usmeriti tudi prostovoljno delo na ekonomije in posestva. S prostovoljnim delom bomo mnogo pripomogli k boljši obdelavi zemlje, ker je bilo letos na ekonomijah vprašanje delovne sile silno pereče. S tem, da bo zemlja s pomočjo prostovoljne delovne sile intenzivno obdelana, bomo tudi preprečili, da bi razni elementi, ki jim ne gre v sklad čim hitrejši razvoj socialističnega sektorja v kmetijstvu izrabljali storjene napake za agitacijo proti temu sektorju.

Glavne naloge ekonomij v tem letu bodo: zalagati tržišča v vseh industrijskih centrih z zelenjavo ter prav tako popolno oskrbeti delavske uslužbenke restavracije in menze. Da bomo na ta način izboljšali življenjske pogoje našega delovnega človeka in mu zagotovili prekrbo po takih cenah, ki bodo vsakemu delovnemu človeku dostopne vsakemu.

H. S.

Delavci in nameščenci bodo prejeli nagrade za prihranke

Zvezna vlada je izdala uredbo, ki bo mnogo pripomogla, da se bo čim bolj razširilo in utrdilo varčevanje zlasti v industriji. Uredba določa, da lahko dajejo delavcem in nameščencem nagrade za dosežene prihranke pri gorivu, mazivu, eurovinah in drugem materialu, za zmanjšano število popravil strojev in naprav, za prihranke pri delovnih močeh itd.

Višina doseženega prihranka se ugotovi tako, da se dejanski stroški odštejejo od stroškov po predpisanih normativih. Pri iznajdbi, tehnični izboljšavi, racionalizatorskem ali novatorskem predlogu se pa prihranek ugotovi po novih ustreznih normativih, določenih na podlagi uporabljene iznajdbe. Za novatorje in racionalizatorje pa veljajo posebni predpisi.

Predsednik gospodarskega sveta more določiti glede na različno višino prihrankov tudi različne nagrade, to se pravi progresivno nagrajevanje. Pri določitvi nagrade je odločilno, kako dolgo je delavec ali nameščenec dosegal prihranke, odnosno ali jih je mogoče dosegati trajno.

Odlok o izplačilu nagrade izda v uradu ali ustanovi starešina, v podjetju pa direktor. Izplačilo nagrad gre na račun doseženih prihrankov.

Predpise nove uredbe bodo začeli uveljavljati v tridesetih dneh po objavi (objavljena je bila 15. t. m.). Predsednik gospodarskega sveta je pooblaščen, da izda podrobna navodila.

Letošnja ureditev odkupa živine

Zvezna vlada je na predlog ministrstva za trgovino in preskrbo FRLJ izdala uredbo o obveznem odkupu živine v letu 1949. S to uredbo je zagotovljena preskrba delovnega prebivalstva z mesom in maščobami. Določeni so obvezni odkup živine, in sicer za govedo, prašiče in drobnico. Živina se bo odkupovala po vezanih cenah. S tistim delom živine, ki ne bo zajet v obvezni odkup, bodo lahko gospodarstva svobodno razpolagala.

Splošni državni plan za odkup živine določa, koliko živine bo odkupljeno v posameznih ljudskih republikah. Ta plan izdela zvezni minister za trgovino in preskrbo v sporazumu z zveznim kmetijskim ministrom in s predsednikom zvezne planske komisije. Na podlagi vsedržavnega plana sestavijo vlade ljudskih republik republiške plane.

Republiški minister za trgovino in preskrbo določa v sporazumu z republiškim kmetijskim ministrom živinorejske okolišne in norme, po katerih bodo določali obvezno oddajo v posameznih okoliših. Pri tem bo upošteval razvitost živinoreje v posameznih okrajih. Norma obvezne oddaje pomeni količino živine v kilogramih žive teže, kolikor je je treba oddati na hektar kmetijske površine glede na kategorijo posestva. Kategorije posestev bodo določene po predpisih uredbe o odkupu žita v gospodarskem l. 1948-49. Pri tem veljajo za kmetijsko površino njive, vrtovi, vinogradi, sadovnjaki, travniki in pašniki.

Letna obveznost se lahko določi bodisi nad določeno normo ali pod njo, pri čemer je pa treba zlasti upoštevati velikost kmetijske površine, vrsto in stanje živine ter pogoje za rejo; dalje, koliko delovne, molzne in plemenske živine je gospodarstvu potrebno, ali je živinoreja edini ali stranski vir dohodka itd.

Krajevni ljud. odbor določi v okviru okrajnega plana, koliko razen živine

Razstava o gospodarskem razvoju LR Srbije

V Beogradu so v počastitev II. kongresa Komunistične partije Srbije priredili gospodarsko razstavo, ki prikazuje, kako se je razvijalo gospodarstvo LR Srbije po osvoboditvi.

Razstavno gradivo je precej obsežno. Prikazuje razvoj vseh gospodarskih panog. Lepo je razvidno, kako je narasčala industrijska proizvodnja. Tako se je na primer v kovinski industriji lani povečala celo nad 100%; tovarne, ki predelujejo konopljino in lan, so lani prav tako opravile dvakrat več dela, v tekstilni industriji se je proizvodnja povečala za 70%, v živilski za 78% itd.

Precej lepe uspehe so dosegli tudi v kmetijstvu. Posebej je prikazano zlasti uspešno delovanje posameznih združnikov kmetijskih obdelovalnih združ. Tako so n. pr. združniki zadrage »Crveni proleter« pri Pančevu prejeli za 742 din (štirje člani) 10.825 kg žita in povrtnine, nad 19 kg sladkorja, 15 litrov olja in 16.695 kg krme. Razen tega so dobili v gotovini 53.572 din in bonovi za 33.464 dinarjev industrijskega blaga.

Razstava je tem popolnejša, ker obsega tudi delo mladine, ki je storila zelo mnogo za gospodarski razvoj republike.

Ob kongresu Osvobodilne fronte Slovenske Koroške

Danes je na Slovenskem Koroškem kongres Osvobodilne fronte, na katerem bodo pregledali dosedanje delo Fronte in začrtali nove smerice za bodočo borbo. Ta kongres se vrši v razdobju po kapitulaciji Nemčije, ko so nastopili na Koroškem novi politični momenti. Za te pogoje, v katerih mora delovati OF na Slovenskem Koroškem je karakteristično, da se tudi na Koroškem vedno bolj ostro loči tabor naprednih in mirolnih sil od imperialističnih in vojnoljubnih sil. Za razmerje med temi silami pa je značilno, da se napredne sile vedno bolj krepijo.

Zapadni imperialisti, ki napadajo osvobodilna gibanja po vsem svetu, vidijo tudi na Koroškem najnevarnejšega sovražnika v Osvobodilni fronti. Pod pokroviteljstvom anglo-ameriških okupacijskih oblasti se je izvršila na Koroškem konsolidacija nacizma in avstrofašizma. Vso dediščino nacizma pa na Koroškem prevzel zapadni imperializem, ki skuša s terorjem zatreti napredno gibanje. Britanski okupacijski organi na Koroškem so postali zaščitniki avstrijske buržoazije, ki je bila stoletni zatiralec slovenskega ljudstva na Koroškem. Odkrito agenturo zapadnega imperializma na Koroškem pa predstavljata dve najbolj reakcionarni stranki Avstrije, ki sta se povežali.

Na ta način vodijo avstrijske oblasti že od leta 1945, dalje na kulturnem, gospodarskem, političnem in socialnem področju vedno ostriji kurz proti koroškim Slovincem. Nadaljujejo pangermansko imperialistično politiko likvidiranja slovenske narodnosti na Koroškem. Za zatiranje naprednih Slovincem na Koroškem se poslužujejo avstrijske oblasti nacistične policije, sodišč, zaporov, poleg tega pa jim pomagajo še britanske zasedbene oblasti s svojo FSS (orožniki). V varnostnem aparatu na Koroškem je polno bivših nacistov in Hitlerjevih oficirjev, kar predstavlja oboroženo gardo proti delovnemu ljudstvu. Vse to dokazuje, da avstrijske oblasti nadaljujejo tam, kjer so nacisti ostali.

Tako so se koroški Slovenci znova znašli v položaju zatiranega naroda. Še vedno ne morejo uporabljati v uradnih slovenskega jezika, nimajo niti ene same slovenske osnovne šole, niti srednje ali strokovne. V teh pogojih mora Osvobodilna fronta nadaljevati borbo za nacionalne pravice Slovincem na Koroškem, skupno z avstrijskim proletariatom pa se boriti proti imperializmu in oživetju nemškega nacizma.

Ze v dobi pred in po Anshlusu so se slovenski komunisti na Koroškem borili proti italijanskemu in nemškemu imperializmu. Od leta 1943. dalje pa so vodili borbo skupno z zavednimi Slovinci za Zedinjeno Slovenijo v smislu zgodovinske težave komunističnih partij Slovenije, Italije in Avstrije.

Odločen čas pa je nastopil za koroške Slovence, ko se je začela oborožena borba proti okupatorju v Jugoslaviji. KPS je takrat smatrala, da je njena internacionalistična dolžnost, organizirati oboroženo borbo proti okupatorju tudi v Julijski krajini in Slovenski Koroški, ki sta po krivičnih mirovnih pogodbah pripadli Italiji in Avstriji. Prvi aktivisti Osvobodilne fronte in prvi borci v partijskih vrstah na Koroškem so bili slovenski komunisti na Koroškem.

Prvi pojavi Osvobodilne fronte na Koroškem so bili že leta 1941. Iz jugoslovenskega dela Koroške se je organizacija širila preko avstrijske meje. Koroški Slovinci so leta 1942. organizirali Osvobodilno fronto do Drave in Celovca. Kljub najhujšemu nacističnemu terorju se je organizacija OF v letih 1942-1943 hitro širila in krepila. Februarja 1943. so organizirali prve odbore OF v zapadnem delu Koroške in Ziljski dolini. Meseca maja je bilo v Božji dolini že okoli 90 voških odborov. Oktobra so organizirali okrožni odbor v OF za Rožno dolino in Celovec. Pozimi 1943-1944 pa so se vzpostavili zveze med zapadnim in vzhodnim okrožnim odborom OF. Takrat so formirali tudi Pokrajinski odbor OF za Slovensko Koroško.

Velik uspeh za Osvobodilno fronto na Koroškem je pomenil Mestni odbor OF za Celovec. Osvobodilno gibanje pa je nevezdržno naraščalo tudi v Ziljski dolini. Aprila 1944 je bil formiran OF odbor za

Ziljsko dolino in Beljak, mesec dni pozneje pa že Okrožni OF odbor za Ziljsko dolino in Beljak. Organizacija Osvobodilne fronte je obsegala vso Slovensko Koroško.

Osvobodilna fronta za Slovensko Koroško je organizirala in vodila borbo koroških Slovincem proti nacizmu. To borbo je OF organizirala že leta 1942. in jo je uspešno vodila do zmage nad nacisti. Slovenske partizanske enote so se borile in kontrolirale vse ozemlje Slovenske Koroške od Svinjske planine, preko Celovca in Beljaka, pa do skrajnega zapada v Ziljski dolini. Po vsem tem ozemlju so partizanski grobovi. Slovenska Koroška je bila edina pokrajina v Avstriji, v kateri se je ljudstvo z orožjem borilo na strani zaveznikov proti nacistom. Partizanski odredi so zadali Nemcem težke izgube: 800 mrtvih, 10.000 onesposobljenih za borbo, Partizani pa so imeli 1080 mrtvih, 710 ranjenih, 317 ujetih in pogrešanih.

Ta borba koroškega ljudstva je bila izredno važna za zaveznike, ker se je vodila v strateško važnem vozišču Hitlerjevega rajha.

Osvobodilna fronta je tudi storila vse, da bi podprla avstrijske demokratične sile in jim pomagala organizirati oboroženo borbo. Zal uspehi niso bili veliki. S pomočjo slovenskih partizanov na Koroškem se je borila edino ena oborožena edinica Avstrijcev proti nacistom.

Po vseh žrtvah v skupni borbi z zavezniki so koroški Slovenci upravičeno pričakovali, da bodo zavezniki priznali delež OF v skupni borbi proti fašizmu in ji dali zato tudi zasluženo priznanje. Toda zgodilo se je drugače. Jugoslovenska armada, ki je osvobodila Slovensko Koroško, jo je morala na zahtevo zapadnih imperialistov zapustiti. Angleška vojska pa jo je ponovno okupirala. Britanske okupacijske oblasti so s pomočjo avstrijske buržoazije organizirale novo oblast in so postale zaščitniki stoletnih zatiralec slovenskega ljudstva na Koroškem. Osvobodilne fronte niso hoteli legalno priznati, ker njena politika ni bila v skladu z imperialističnimi načrti zapadnih zaveznikov. Ker se OF ni hotela odreči borbi za priključitev k Jugoslaviji, so ji angleške oblasti prepovedale vsa javna zborovanja in sestanke ter so jo hotele z vsemi sredstvi zatreti. Avstrijska deželna vlada pa je skušala razbiti enotnost OF s tem, da je ustanovila Zvezo avstrijskih Slovincem. Toda ni uspela.

Borba OF na Koroškem ni samo borba za nacionalne pravice, temveč je tudi borba proti novemu fašizmu in imperializmu. Najbolji dokaz, kdo se danes v Avstriji in na Koroškem najbolj dosledno bori proti imperializmu, so neštivilne obsodbe, kazni in fizični napadi itd., katerim so izpostavljeni člani Osvobodilne fronte na Koroškem. Od maja 1945. pa do danes so avstrijske in angleške oblasti na Koroškem izrekle članom OF 190 obsodb z 280 meseci zapora ter velike vsote denarnih kazni. Poleg tega so te oblasti izvršile preko 300 hišnih preiskav pri najbolj zavednih Slovincih anti-fašistih. Toda to niso žrtve slovenskega ljudstva na Koroškem samo za priključitev k Jugoslaviji, temveč je to obnem tudi doprinos v skupni borbi z avstrijskim proletariatom proti skupnim zatiralcem.

Ves kulturni in demokratični svet je danes obveščen o krivicah, ki se godijo Slovincem na Koroškem. Hlapci vseh vrst se zaganjajo v OF, da bi s tem razbili enotnost Slovincem na Koroškem. Toda OF je ostala enotna in nepopustljiva v borbi za pravice zatiranega ljudstva.

Poleg vseh napadov s strani imperialistov in njihovih hlapcev pa je OF na Koroškem doživela napad tudi od nekaterih vodilnih tovarišev avstrijske Komunistične partije. Toda tudi ta napad ni razdvojil slovenskega ljudstva na Koroškem. V zvezi s klevetami proti KPJ in OF Slovenske Koroške je tovariš Kraigher na II. kongresu KPS dejal med drugim: »Kdor danes trdi na Koroškem, da borba slovenskega naroda za njegovo nacionalno osvoboditev in združitve s svojo matično deželo slabi protimperialistične sile in da obramba sangermainških meja Avstrije krepki borbo proti ameriškem imperializmu, ta licemerno zapira oči pred dejstvom, da so nacio-

Spolšna stavka rudarjev na Siciliji in Sardiniji

Rim, 22. jan. (Tanjug.) Ker delodajalci nikakor nečejo sprejeti delavskih zahtev, je stopilo danes v splošno stavko 25.000 rudarjev iz vseh siciljskih rudnikov, ki že več kot dva tedna pasivno stavkajo. Ker so predstavniki delodajalcev med snočnimi pogajanjmi ponovno zavrnili delavske zahteve za prepoved nadaljnega odpuštanja, je delavska zbornica v Palermu sklenila razglasiti splošno stavko. Po prvih jutranjih poročilih so rudarji ponoči zasedli tri največje rudnike ter postavili pred vhode v rove močne stavkovne straže. Iz Catanije in Palerma so poslali davi v rudarska središča močne policijske oddelke.

V splošno stavko je stopilo danes 6000 rudarjev iz štirih največjih rudnikov na Sardiniji. V drugih rudnikih so razglasili danes pasivno stavko. V znamenje protesta proti policijskemu nasilju in množičnim aretacijam delavskih in sindikalnih voditeljev so danes že drugič v tem tednu razglasili splošno stavko vseh industrijskih in kmetijskih delavcev v provinci Lazio.

Nova atenska vlada bo sankc onirala ameriško imperialistično politiko v Grčiji

Atene, 22. jan. (Tanjug.) V Atenah so 20. t. m. sestavili novo monarho-fašistično vlado, ki je šestnajsta po vrsti od pričetka angloameriške intervencije v Grčiji. Na čelu nove vlade je tudi tokrat 86 letni »liberalce« Sofolis, »simbol monarho-fašističnega razsula« — kakor ga nazivajo v samih monarho-fašističnih krogih. Kljub izrecni direktivi Wall Streeta, ki jo je v začetku januarja osebno izročil ameriški veleposlanik Grady — da se sestavi vlada »široke koalicije«, mandat Sofolis ni dosegel nič več, kot v prejšnjih vladnih krizah.

Kakor prej, tako so tudi sedaj vsi ministri pristaši Tsaldarisove populistične in Sofolisove »liberalne« stranke s to razliko, da je bil po poročilih atenskega radia, izdan zakon, s katerim se razpušča svet nacionalne obrambe in namesto njega postavlja general Papagos kot vrhovni poveljnik vojske, kateremu se na bojnem polju daje diktatorska oblast.

Razen tega je bil imenovan za podpredsednika vlade bananik Diomidis, »izven strank«, kateremu je — kakor je rečeno v komentarju radijske postaje Svobodne Grčije — poverjena vloga, da po Marshallovem načrtu spreminja Grčijo v kolonijo ameriškega imperializma.

Padeč prejšnje atenske vlade je nov vrhunec permanentne krize monarho-fašizma, ki ga niti ameriški krogi ne prikrivajo. Pred kratkim je Truman v svojem poročilu v kongresu odkrito govoril o neuspehih atenske vlade na bojnem polju.

LONDON. — Ker Argentina ni dobavila Veliki Britaniji po trgovinski pogodbi dolžnih količin mesa, so znižali v Angliji preskrbo svežega mesa za 35%.

RIM. — Posebno sodišče v Rimu je obsodilo po kratki obravnavi nekdanjega fašističnega ministra Benita Mussolinija, ki je bil za časa tako imenovane »Mussolinijeve« socialistične republike vrhovni poveljnik fašističnih črnih straž. V obrazložitvi sodbe je rečeno, da »Riceijevo sodelovanje z okupatorjem, mučenje talcev ter represalije proti partizanom sniso kaznliva dejanja. Vojni zločinca Ricci je bil fašistični vodja, ki so ga italijanska oblastva oprostila sleherne krivde v zadnjih dveh mesecih

nalno krivične meje prav v interesu ameriškega imperializma in prav v interesu poživljanja fašističnih pangermanskih tendenc v Avstriji.

OF Slovenske Koroške zato dosledno nadaljuje svojo borbo kot najbolj napredna in borbeno organizacija za osvoboditev ljudstva na Slovenskem Koroškem. Ta borba obnem krepki protimperialistično fronto avstrijskega proletariata. Ker pa je FLRJ vodila na mednarodnih konferencah pravilno linijo v upravičeno Slovenske Koroške, učiva tudi v borbi za pravičen mir z Avstrijo vso podporo ZSSR, kot jo je uživala prej v borbi za pravičen mir z Italijo. L. S.

Čangkajšek je odstopil

Odstop predstavlja nov manever kitajske buržoazije

Nanking, 22. januarja. »Reuter« poroča, da j predsednik in prvi vojni zločinec Kitajske general Čangkajšek sporočil vodstvu Kuomintang, da je sklenil odložiti svoje funkcije, pri tem pa je poudaril, da je ta sklep nepreklicen. Potem je z letalom odpotoval v svoj rojstni kraj, kjer ostane nekaj časa, potlej pa se bo preselil na Formozo ali v Kanton, kamor pridejo tudi drugi Kuomintangovi voditelji.

Položaj predsednika države prevzame dosedanji podpredsednik general Li Čung Jen, ki jg tudi na listi vojnih zločincev, ki jo je objavila kitajska narodnoosvobodilna vojska.

»United Press« poroča, da je ministrski predsednik Sun Fo podal ostavko svoje vlade.

Podpredstavnstvo demokratične oblasti je razposlalo vsem konzulatom ter inozemskim časnikiarjem in ustanovam v Pekingu izjavo, s katero se obvezuje štiti življenje in dobrine tujcev, ki so v Pekingu; obenem ukazuje nacionalističnim funkcionarjem, naj ostanejo na svojih mestih.

Japonski in ameriški krogi v Tokiju so zelo zaskrbljeni zaradi Čangkajškovega odstopa. Sprašujejo se, kako bo odšel

deloval zavezniki svet za Kitajsko. Boje se namreč, da bi se predsednik demokratične Kitajske v zavezniskem svetu pridružil sovjetskemu delegatu generalu Derovjanku.

Reuter poroča iz Nankinga, da je demokratska vojska zopet pričela napredovati proti Nankingu iz cone pri Hsueču ter da je že zasedla več kakor polovico ozemlja. Večji oddelki demokratične vojske so že prekorčili reko Hvai, bolj na zapadu pa so drugi oddelki pretrgli železnico Hankov—Peking. Pet kolon demokratične vojske se približuje reki Jangce.

Amerika ne zaupa več Kuomintangovi Kitajski

Washington, 22. jan. Briten ameriškega ministrstva za zunanje zadeve navajajo, da je prešla uprava za ekonomsko sodelovanje med ZDA in Kitajsko obvestilo, da je bilo blago, ki je bilo namenjeno nacionalni kitajski vladi, odposlano v neko drugo državo. Ta ukrep so izdali zaradi nedavnih zmag narodnoosvobodilne vojske Kitajske, ker Američani niso bili prepričani, v katere roke bo prišlo blago, namenjeno Kuomintangu.

Ostavka Gomulke in Osubke-Morawskega

Varšava, 22. jan. (Tanjug.) Predsednik republike Boleslav Bierut je sprejel ostavki podpredsednika vlade Vladislava Gomulke in ministra za administracijo Osubke-Morawskega.

Za podpredsednika vlade je imenovan Aleksander Zawadzki, za ministra za administracijo pa Vladislav Wolski. Vladislav Gomulka je prevzel položaj podpredsednika Glavne zbornice državne kontrole.

Poljsko-britanska pogodba o plovi

Varšava, 22. jan. (Tanjug.) V Londonu je bila podpisana poljsko-angleška pogodba o sodelovanju na področju plove. Pogodba določa tesnejše sodelovanje pri vzdrževanju parobrodskih plovb med obema državama in zagotovitev boljših zvez z Veliko Britanijo.

Poročila iz naših krajev

V Vrbljenah na barjanskem polju so ustanovili kmetško-obdelovalno združno. Dne 29. p. m. so se kmetje iz Vrbljen zbrali na sestanku, na katerem naj bi se odločili za vstop v obdelovalno združno. Predsednik okraja je zbranim raztolmačil vse prednosti obdelovalnih združenj, s katerimi bomo dvignili kmetijsko produkcijo. Napredek združenj je odvisen od sodelovanja vseh in od pravilne izbire ljudi, ki bodo izvoljeni v upravni odbor. Nadalje jim je tudi raztolmačil, da prejme vsak združnik dohodek po vloženem delu pri obdelovanju zemlje. Med ostalim je govornik prikazal dobre primere obstoječih obdelovalnih združenj v Sloveniji.

Po govoru predsednika se je razvila živahna diskusija. Kmet Modic Jože, ki je vodil sestanek, je bil prvi pripravljen da stopi v združno s 37 ha zemlje. Prijavili so se še Kruše Anton z 18 ha, Petrič Avgust z 2 ha, Grebenc Alojzij z 18 ha, Lisiča Franciška z 8 ha, Likovič Anton s 5 ha, Dolenc Ivan z 8 ha, kasneje pa so pristopili še Glavan Ivana z 12 ha, Modic Jakob z 18 ha in Božič Matija. Po pristopu v združno so združniki izvolili svoj upravni in nadzorni odbor ter sprejeli združna pravila. S tem je bila na barjanskem sektorju ustanovljena prva obdelovalna združenja, kateri bodo po uspehih te sledile še v ostalih vaseh.

Preteklo soboto so imeli v kmetijski šoli v St. Juriju proslavo, na kateri so proglasili prve kmetijske udarnike, ki so presegali normo za 40%. Proglasitvi so prisostvovali tudi zastopniki ministrstva za kmetijstvo, zastopniki okraja in KLO St. Jurij.

Vzoren primer tov. Marije Puncuh, učiteljica v Vipavi. Tov. Puncuh, učiteljica sedemletne šole v Vipavi je prešla od okrajnega prosvetnega sveta Gorica za požrtvovalno delo 1200 dinarjev

nagrade. To nagrado je podarila za gradnjo združnega doma v Vipavi.

Idrija. — Dne 15. in 16. t. m. je imel v prosvetni dvorani rudnika moški pevski zbor »F. Prešernac« iz Kranja, pod vodstvom pevovodje Petra Liparja, koncert z obširnimi sporedom. Pevski zbor »F. Prešernac« je poznan po svoji dovršenosti iz kulturno-umetniške revije v Mariboru, kjer je dobil novembra lanskega leta nagrado in prehodno zastavico. To svojo dovršenost je ponovno pokazal na tem koncertu. Pevci so upravičeno zaslužili navdušeno priznanje vseh poslušalcev. Vendar je bila agitacija za udeležbo s strani sindikata preslaba in je drugi dan pevski zbor ponavljal spored skoraj pred praznimi sedeži. K. A.

Polhov gradec. — V soboto 15. januarja nas je obiskala kulturna skupina združnega tehnikuma iz Ljubljane. V dvorani združnega doma so nastopili s pestrim kulturnim sporedom in z enodejanko »Medved«. Prireditev so prebivalci sprejeli z veseljem, vendar je bila udeležba premajhna. P. J.

VREMENSKO POROČILO HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE

Stanje dne 22. januarja: V zvezi z naglim vzponom zravnega tlaka nad sev. Evropo se je razvil klin visokega pritiska, ki se razteza od Azorov do sev. Skandinavije. Vse to je skupaj s močnimi depresijami nad srednjo Rusijo sprožilo silen mrzal val, ki je povzročil Skandinavijo in Finsko. Vendar je to malo verjetno nadaljnje napredovanje mrzlega zraka zaradi nove atlantske depresije, ki se bliža Skandinaviji. V Sloveniji je danes pod vplivom šibkejšega hladnega fronta nekoliko snežilo v Planini. Dravogradu in na Jezerskem, medtem ko depresija, ki se je razvila nad severno Italijo, le malo vpliva na naše vreme.

Vremenska napoved za nedeljo 23. januarja: Pretežno jasno. Temperatura v nižinah zjutraj okrog 5 stopinj pod ničlo, čez dan okrog ničle

Ob odkritju spominske plošče prvemu Pohorskemu bataljonu

V nedeljo je Zveza borcev odkrila na Pohorju spominsko ploščo I. Pohorskega bataljona, ki je po svojih drznih podvigih in še prav posebno po svojem junakiškem koncu postal legendaren. Z dokumenti in pričevanji je bilo mogoče dostojno glavni obrih osvetliti zgodovino bataljona in zdj se mi, da je prav, da ob šesti obletnici njegovega padca, ob odkritju spominske plošče nekaj več o njem spregovorimo.

Drugi vrsta odredov, ki je v prvi polovici leta 1942 potovala preko Dolenske in Gorenjske na Stajersko, se je spotoma razdelila. En del, ki je bil kasneje glavnina Pohorskega bataljona, je s komandantom Kranicem in politkomisarjem Raikom krenil preko Koroške in v prvih dneh septembra prišel na Pohorje. Nekako v teku enega tedna se je združil s Saleško četo, dobil zvezo tudi s Savinjsko četo, ki sta dosti pripadali edincem I. Stajerskega bataljona. Nato je bil komandant Kranic odpoklican, zamenjal ga je Groga, ki je na tem mestu ostal tudi do bataljonevega konca.

Bataljonom položaj na severu slovenskega ozemlja, na Pohorju, v pokrajini, ki so jo Nemci nameravali priključiti tretjemu rajhu, je bil izredno težaven.

Nemci, ki so se doslej na vse kriplje trudili, da bi zavrlj razvoji partizanskega gibanja na Stajerskem, so brž ocenili pomen tega bataljona in ga skušali čim prej uničiti. Dan za dnevom so se vršile velike hajke, v novembu in decembru je prišlo dvakrat do težkih borb. Manjše praske so bile na dnevnem redu. Zlasti se je bataljonaova delavnost poživila, ko se mu je 2. novembra priključila še Ruška četa s Slovtimi borci Knjičcem, Osojnikom in Sarhom.

Edinice bataljona, ki je štel okrog sto članov, so bila disciplinirane in dobro oborožene. Močno je bilo v bataljonu politično delo, večina borcev je bila vključena v Partijo in SKOJ. Vpliv bataljonaovih akcij na terenu ni izostal. V Savinjski in Dravski dolini je rastla moč Osvobodilne fronte, terenske organizacije so se utrievale in nudile vedno več podpore oboroženim edincem. — Ljudstvo na Stajerskem je videlo, da nemški rajh ni tako vsegomogoben, da se mu je mogoče z orožjem v rokah krepko postaviti po robu. Presenetljiva je bila bataljonaova gibčnost, ki je danes napadel v Oplotnici, naslednji dan nekje nad Mariborom in spet v Mislinjski dolini, dan za dnevom na najrazličnejših koncih pohorskega ozemlja. V

novembru lin v začetku decembra je imel bataljon največ borb. Znamenita je akcija na Pergerjevo tovarno lepenke v Mislinjah, borba pod Planinko, v kateri je obkoljenemu bataljonu prišel komandant Stajerske Stane Rozman na pomoč in napad na restapovsko postojanko v Jospdolju, kjer je bil ranjen Dušan Kveder.

V prvi polovici decembra se je pomaknil bataljon na planoto med Klopnic in vrhom Crnim vrhom in Peskim, ki jo imenujejo Osankarica. Tu si je na položnem pobočju, ki ga robj majhen potok, uredil taborišče. Nekako na površini enega hektarja so borci razmestili zemljanke — za vsako četo tri podzemeljska zaklonišča, posebej še za štab, za kuhinjo in magacin in ženski vod. Okrog in okrog so izkopali okop in za vsako četo na položaju postavili mitraljezko gnezdo.

V tem taborišču so dočakali Novo leto. Nekaj dni prej jih je ponovno obiskal Stane Rozman, ki se je izrazil, da se v nobeni edinci ne počuti tako varnega kakor v Pohorskem bataljonu. 6. januarja je iz taborišča odšla poslednja skupina, v kateri so senahajali Čizmek-Bor. Harko in še drugi partizani na teren. Naslednji dan se je odpravila patrila s Knjičcem na čelu na slovenjebistriško stran, da prinese v bataljon baterije za radio. Ta patrila štirih partizanov je padla spotoma nad Oplotnico,

isti dan, ko se je na Osankarici vršila usodna borba.

Nemci so organizirali vrsto vohunov, ki so sledili bataljonu. Ustvarili so si približno sliko, kje se utegne bataljon nahajati. 5. januarja se je v noči gestupu predal eden bivših članov bataljona Vigez iz Ruš in oba naslednja dneva, 6. in 7. januarja so Nemci izkoristili za velike priprave za pohod. 7. januarja pred mrakom so iz Maribora, Celja in Slovenjradca že krenile kolone na pohod. Politični aktiv Heimat bunda s Steindlom na čelu, oddelki vojske, policije, SS in vermanov, množica nad 2000 ljudi je krenila v borbo proti 70 borcem, ki so bili takrat v edinci. Vse noč so hodili, s kratkimi premori do 11 dopoldne, ko so napadale sklenili okrog obkoljenega bataljona trojen obroč in se je pričela borba. Oddelki celjske policije je presenetili stražarja in vdrl v taborišče. Toda borec Pohorskega bataljona so se brž znašli, vrgli so policiste iz taborišča. Dve uri in pol so na svojih okopih odbijali nemške napade, dokler jim ni zmanjkalo municije in so spoznali, da Nemcev ne bodo mogli pregnati. Tedaj so šli v poslednji juriš. Tvegali so izpad in pri tem popadali do zadnjega moža. Teden dni kasneje pa je na župniškem skednju v St. Vidu nad Valdekom zgorela sedemčlanska patrila, ki se je takrat nahajala v Savinjski dolini.

Odmev maške poslednje borbe Pohorskega bataljona na Stajerskem je bil velikanski. Nemci so z uničenjem tega bataljona dosegli prav nasprotno, kakor so nameravali. Namesto da bi zlomili upor, so ga samo še razplameli. Nova partizanska ponlad je prinesla nove edince, nove borbe v območju reorganizirane četre operative cone.

Po svoboditvi, ob vsaki obletnici napada na Pohorski bataljon, romajo velike množice na bojišče. Sledovi bunkerjev in oklešena drevesa še pričajo o borbi. V sredini nekdanjega taborišča stoji zdaj na podstavku treh obkoljenih granitnih kamnov spominska plošča, ki so jo to nedeljo odkrili. Ob tej priložili je o bataljonu spregovoril Leon Zalaznik, ki je bil nekaj časa v bataljonu komandir druge čete. Z enominutnim molkom so prisotni počastili padle, nato je o jumaštvu Pohorskih partizanov pripovedoval še tov. Rih, komandant 14. divizije Vojaška greda je zaigral »Zrvam« v granitno ploščo so oplotniški kamnoseki vklesali sledeči napis: Na tem kozu naše zemlje je dne 7. januarja 1943 v najusodnejših trenutkih človeštva hkrati s sovjetskimi tovariši, ki so pri daljnem Stalingradu na Volgi padali, a ustavili nemške horde, do zadnjega moža v borbi padel ves Pohorski bataljon za svobodo, za zmago pravice, za bratstvo vseh narodov.

F. F.

OBVESTILA

Oklic

o razgrnitvi podatkov dosedanjih polzevbd zaradi morebitnih ugovorov zoper te podatke v postopku za osnovanje nove zemljiške knjige za katastrsko občino Gibina v sodnem okraju Ljutomer.

Od 10. februarja 1949 do 24. februarja 1949 bodo na Gibini hišna številka 37 razgrnjeni in vpogledi po poslednjih dosedanjih polzevbd popravljani posestni listi, seznami parcel in lastnikov, zemljiškoknjižne mape, primerjalna tabela parcel in zapiski o dosedanjih polzevbdh zaradi osnovanja nove zemljiške knjige za katastrsko občino Gibina.

Ob zgoraj navedenem času in poleg tega še dne 25. februarja 1949 se smejo vsiagati ugovori zoper pravilnost ali popolnost posestnih listov in primerjalne tabele parcel in to pisмено ali ustno na zapisnik pri sodnem odposlanca, ki bo ob tem času poseval na kraju razgrnitve na Gibini hiš št. 17.

Če bodo podani taki ugovori, se bodo na Gibini dne 25. februarja 1949 o njih uvedle nadaljnje polzevbe, h katerim naj tudi brez posebnega povabila pridejo tega dne ob 8. uri osebe, ki so vrožile ugovore.

Okrajno sodišče v Ljutomeru
dne 21. januarja 1949

KONCERTI

Opozarjamo na simfonični koncert, ki bo jutri ponedeljek 24. januarja ob 20.30 v veliki uniojski dvorani. Spored: Mozart: Simfonija e-dur, Chopin: Koncert za klavir in orkester e-mol, solist-pianist Anton Trost. Lajovic: Caprice. Orkester Slovenske silharmonije, dirigent Jakov Cipci. Koncert je v abonmaju. Sedeži razprodani, na razpoložbo samo stojišča.

Simfonični koncert orkestra Slovenske silharmonije bo ponovljen v torek 25. januarja ob 20. uri v veliki filharmonični dvorani. Spored: Mozart, Chopin, Lajovic, solist-pianist Anton Trost, dirigent: Jakov Cipci. Vstopnice: Knjižarna muzikalij.

RADIO

DNEVNI SPORED ZA NEDELJO 23. I.
8.00 Veder jutranji spored - 8.30 Napoved časa, poročila, objava dnevnega sporeda in vremenska napoved - 8.45 Slovenske narodne pesmi - 9.00 Pesmi nove stvarnosti jugoslovenskih sodobnikov - 10.00 Dopoldanski simfonični koncert - 11.00 Poje SKUD zbor »Angel Besednjak« (prenos iz Maribora) - 11.30 Pester opoldanski spored - 12.30 Napoved časa in poročila - 12.40 Zabavna glasba - 13.00 Pol ure za Orlbane in pionirje - Margerita Sengskovnik v »Vestnik« - zvočna igra - 13.30 Za vsakogar nekaj - 14.30 Napoved časa, poročila in objava večernega sporeda - 14.45 Slovenske narodne in umetne pesmi poje Roman Petrovič, spremlja Avgust Stanko - 15.00 Oddaja za naše podelje - Predavanja: Politični pregled: Priprave za popis živine, sadnega drevja in trti; - Na Kofevskem nastaja novo življenje; - Gospodarske uredbre; - Ali so plemenolne postaje potrebne? - Vse poznavalski vsi postaja nasadom; - Kako poteka šiščenje sadnega drevja? - Kako hranimo meso? - Ustanovimo svoj pevski zbor; - Poljudna znanost: Kako je nastalo življenje; Kosmač. Težka nedelja; - Vmes izvajajo pester glasbeni spored: Godba Doma Armije, Mali orkester Radia Ljubljana, Avgust Stanko, Vaški kvintet ter Božo in Miško, pojejo naši mladinski in pionirski zbori, sovjetska in naša zabavna glasba s plošč in nekaj Dvofakovih slovenskih plesov - 19.00 Radijski dnevnik - 19.10 Pisan spored izvaja na harmoniki Avgust Stanko - 19.30 Napoved časa, poročila in objava sporeda za naslednji dan - 19.40 Zabavna glasba - 20.00 Napredna kitsajska književnost - 20.20 Popularni operni koncert - 21.00 Kaj bo prihodnji teden na sporedu? - 21.20 Pester večerni spored - 22.00 Prenos poročil Zvezne postaje Beograd - 22.30 Zabavna in plesna glasba - 23.30 Zaključek oddaje.

DNEVNI SPORED ZA PONEDELJEK 24. I.
6.00 Igrajo godbe na pihala - 6.10 Napoved časa in poročila - 6.20 Jutranja telovadba in objava dnevnega sporeda - 6.30 Veder jutranji spored - 7.00 Napoved časa, radijski kolektor in poročila - 7.10 Krizem po svetu v glasbi - 7.20 Napoved časa in poročila - 7.30 Zabavna glasba - 7.40 Operne arije - 7.50 Kulturni pregled - 18.40 Igra Mali orkester Radia Ljubljana p. v. Alberta Dermelja - 14.10 Poje Slovenski vokalni kvintet - 14.30 Napoved časa poročila in objava večernega sporeda - 14.45 Iz sobodne glasbe - 18.00 Koroska in Prekmurska v narodni pesmi - 18.30 Poljudna znanost - 18.45 Iz amerišanske glasbe - 19.00 Radijski dnevnik - 19.10 Nekaj Chopinovih skladb za klavir - 19.30 Napoved časa, poročila in objava sporeda za naslednji dan - 19.40 Zabavna glasba - 20.00 Koncert Nade Jovdjenjčič-Brandlove - violina, pri klavirju Ksenija Ogrin - 20.20 Nekaj Dvofakovih valčkov - 20.30 Simfonični koncert (prenos iz Uniona) - 22.00 Prenos poročil Zvezne postaje Beograd - 22.30 Glasba za lahko noč - 23.30 Zaključek oddaje.

RAZNASALCA (-ko)
za Strazišče pri Kranju takoj sprejme podružnica »Ljudske pravice«, Kranj.

KMETIJSKA ZADRUGA Z O. J. V PONTKVAH, VIDEM-DOBREPOLJE
vabi vse svoje člane
na letno skupščino
ki bo v četrtek 27. januarja 1949 ob 18. uri v hiši št. 15

Dnevni red:

1. Izvolitev delovnega predsedstva.
2. Izvolitev verifikacijske komisije in zapisničarja.
3. Izborat o zadrugištvu.
4. Poročilo predsednika upravnega odbora.
5. Diskusija.
6. Poročilo nadzornega odbora.
7. Predlogi in pritožbe zadrugištvov.
8. Sklepanje o višini zadolžitve za leto 1949.
9. Odobritev plana KZ za leto 1949.
10. Pregled in odobritev bilance za poslovno leto 1948.
11. Razrešnica upravnemu in nadzornemu odboru.
12. Volitve novega upravnega in nadzornega odbora.
13. Slučajnosti.

V primeru, da občni zbor ob določenem uri ne bo sklepan, se vrši po preteku ene ure drug občni zbor, ki bo veljavno sklopal ob vsaki udeležbi.

Predsednik upravnega odbora

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo za ves trud, ki so ga imeli tovariši Zabuška Andrej, Kamšek France, Levcar Franc, Gornik Andrej in Logar Janez iz Grahovega ter Janežič Tono iz Žerovnice pri prekopu naših sinov, padlih boreciv za svobodo. Danje se zahvaljujemo LMS in Zvezi boreciv NOV ter predsedniku in tajniku KLO Kobarid (Slov. Primorje) za njihovo poštvovalnost in trud pri oskrbovanju grobov padlih boreciv in za pomoč pri prekopu v dnevi 14. in 15. januarja 1949.

Prav tako se zahvaljujemo množičnim organizacijam in svojim članom, boreciv za podjarjane vence in številno udeležbo pri prekopu, sindikalni godbi iz Cerknice za odigrane žalostinke ter vojakom JA za častno stražo in spremstvo za pokopališče.

Družine: Primožič, Gabrjuna in Kraševc iz Grahovega na Notranjskem

Knjižarna in antikvariat GANKARJEVE ZALOŽBE LJUBLJANA, Miklošičeva 16

kupeje in prodaja leposlovne, znanstvene in umetniške knjige v vseh jezikih

POTROŠNIŠKA ZADRUGA Z O. J. NA JESENICAH

sklicuje za dan 30. jan. 1949 ob 8. uri zjutraj v dvorani Titovega doma svoj redni letni občni zbor

z naslednjim dnevnim redom:

1. Otvoritev občnega zbora in ugotovitev sklepčnosti.
2. Volitev delovnega predsedstva, zapisničarja in overovalja zapisnika.
3. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
4. Poročilo upravnega odbora.
5. Poročilo o bilanu.
6. Poročilo nadzornega odbora.
7. Razrešnica upravnemu in nadzornemu odboru.
8. Sklepanje o uporabi prebitka.
9. Odpisi nepremična.
10. Volitve novega upravnega in nadzornega odbora.

Občni zbor je sklepčen, če je navzoča polovica zadrugišnih članov. V primeru nesklepčnosti se preloži občni zbor za 14 dni pozneje v istem prostoru, času in dnevnim redom, ki sklepa veljavno ne glede na število navzočih zadrugišnih članov. Upravni odbor

Oklic

o začetku polzevbd zaradi osnovanja nove zemljiške knjige za katastrsko občino Voščenica v sodnem okraju Ljutomer.

Z dnem 26. februarja 1949 se začne polzevbe zaradi osnovanja nove zemljiške knjige za katastrsko občino Voščenica.

Polzevbe se bodo vršile v času od 26. februarja 1949 dalje vsak delavnik od 8-15 ure v Veščici št. 5.

K polzevbdam naj pridejo vsi posestniki, hipotekarni upniki in vse ostale osebe, ki imajo pravno korist od tega, da se polzevdo lastniške pravice ali da se ugotovi istovestnost sedanjih oznak parcel s prejšnjimi oznakami. Navajati smejo vse, kar utegne služiti za to, da se pojasni stanje zemljišč in drugi upravičenci morajo priložiti k polzevbdam v izvirniku ali v prepisu vse pisne, izpiske iz zemljiške knjige, sodne odločbe ali druge listine, kolikor so potrebne za osnovanje nove zemljiške knjige in kolikor jim imajo oni ali njihovi zastopniki.

Da se vsakomur omogoči vpogled v podatke, ki jih je sodišče do sedaj že zbralo, bodo razgrnjeni posestni listi, seznami parcel in lastnikov ter zemljiškoknjižne mape od 10. do 24. februarja 1949 vsak dan od 8-15 ure na Gibini h. št. 17.

Okrajno sodišče v Ljutomeru
dne 21. januarja 1949

Dajalci krvi!

Naprosamo vse naše dajalce krvi, ki so danes kri pred vsakim mesecem, da dajo ponovno kri v tem tednu. Nadalje naprosamo zdrave tovaršice in tovaršice, da dajo vsaj enkrat kri in s tem razbremenijo poštvovalne stalne dajalce krvi. S tem, da se vpiše med naše krvodajalce, niste obvezani stalno dajati kri. Kri vzamemo po natančnih specialističnih pregledih, tako da je izključena vsaka bojazn, da bi odvzem škodoval dajalcu. Zavedajmo se, da je to najpomembnejši doprinos skupnosti. Pregledi in odvzem se izvaja istega dne, zato prosimo, ne zahtevajte nič mastnega, ker je sicer kri neuporabna (tudi bele kave ne). Pregledi bodo v torek, sredo in četrtek ob 8 uri zjutraj. Prosimo za čimprejšnji odziv. Dajalcem z dežele povrnemo stroške za vožnjo v obe smeri do 150 din skupaj, vozovnice (ne povrata), prinesite s seboj. Po odvzemu krvi pripadajo dajalcu posebni dodatki in beli moški, maščobi; sveženj mesa, slakorju in denarna nagrada.

Telefon št. 41-80

Zavod za transfuzije krvi

Slovenska narodna gledališča

DRAMA LJUBLJANA
Nedelja, 23. ob 20: Levstik-Kreft: »Tugomerni Izven.
Torek, 25. ob 15.30: Gow-D'Ussau: »Globoko so korenine«. Gostovanje v Celju. - Ob 20: Gow-D'Ussau: »Globoko so korenine«. Gostovanje v Celju. - Ob 20: Petrov: »Otok miru«. Abonma Drama I.
Četrtek, 27. ob 20: Turgenjev: »Mesec dni na kmetih«. Abonma C.
Petek, 28. ob 14.30: Golla: »Snežuljičica«. Izven. - Ob 20: Turgenjev: »Mesec dni na kmetih«. Zaključena predstava za LMS.
Sobota, 29. ob 20: Turgenjev: »Mesec dni na kmetih«. Zaključena predstava za sindikate.

Nedelja, 30. ob 20: Cankar: »Hilapsis. Projava 25-letnice umetniškega delovanja Fran Lipaha (v opremni gledališčni).

Danes zvečer bo v Drami predstava Levstik-Kreftove zgodovinske tragedije »Tugomern«. Naslovno vlogo igra Slavko Jan Predstava je izven abonmaja.

Cankarjeva drama »Hilapsis« bo uprizarjena v opernem gledališču v nedeljo, 30. t. m., v kateri bo proslavil 25-letnico svetlega gledališkega udejstvovanja Fran Lipaha, eden najpomembnejših slovenskih igralcev. Igral bo vlogo Hvasije. Vstopnice so že v predprodaji pri operni blagajni.

OPERA

Nedelja, 23. ob 20: Musorgski: »Soročinski sejem«. Izven.
Sreda, 26. ob 20: Beethoven: »Fidelio«. Abonma red. Gostovanje Valerije Hajbalove.
Četrtek, 27. ob 20: Musorgski: »Soročinski sejem«. Zaključena predstava za ljubljansko garnizijo in sindikate.
Petek, 28. ob 20: Čajkovski: »Evgenij Onegin«. Abonma red E.

MALI OGLASI

KUPIMO VARILNI APARAT in diferencial za Opel-Super. Semenarna za Slovenijo, Ljubljana. 103

HLADILNO OMARO, dobro ohranjeno, kupi ali vzame na posodi pred odložitvijo. Ponudbe poslati na: Delavski in službeničarski restavracija »Tovarne športnih čevljev«, Ziri. 161

ZELEZNO OMARO v temnozrjavni barvi kupimo. Ponudbe na Ekonomat gospodarske fakultete, Gregorčičeva 27, Ljubljana. 212

PRIMEZ ZA ŠEPING kupi tovarna glasbil, Menges, 150-200 m/m. 176

UMETNINA - Ljubljana, Vegova 10, kupuje, prodaja in sprejme vsah vrst preproge, stilske pohištvo, slike, porcelan, starinske, umetniške in umetnoobrtne predmete. 126

VARILNI APARAT, kompletan, s senčjo gorilcev, kupi Državna založba Slovenije, Mestni trg 26, Ljubljana. 187

ULICNE PRODAJALNE CASOPISOV (kolporterje) sprejemamo. Jugoreklam, Ljubljana, Tyrševa 11. 154

KUPIMO 3 PISALNE STROJE. Ponudbe pošljite na OLO Postojna - poverjalništvo za prosveto. 208

MINISTRSTVO ZA LJUDSKO ZDRAVSTVO VLRS

razpisuje vpis v enoletno šolo za medicinske tehnike v Ljubljani

Pogoji za sprejem so: dovršena najmanj nižja srednja šola, starost od 18 do 25 let.

Kandidatje naj dostavijo po možnosti osebno lastnoročno pisano prošnjo, kolkovano v 10 din na naslov: Šola za medicinske tehnike, Ljubljana, Vegova 8, dne 1. in 2. februarja 1949 od 8-12, ure. Prošnji naj prilože še rojstni list, lastnoročno pisan življenjepis (kolkovan s 5 din), zadnje šolsko spričevalo, potrdilo o vpisu v volivni imenik.

Vsa potrebna navodila glede zdravniških pregledov bodo kandidatje prejeli ob vpisu v šolo.

Po dovršenem diplomskem izpitu dobe absolventi zvanje medicinskega tehnika. Nameščeni bodo za delo na preventivnem zdravstvu, pri sanitarno-epidemioloških ustanovah in pri okrajnih ljudskih odborih, socialno zdravstvenih odsekih.

Socialno šibkim gojencem bo Ministrstvo za ljudsko zdravstvo dodelilo štipendijo.

DNEVNE VESTI

Štipendij ministrstva težke industrije se izplačujejo na kvesturi univerze od vključno 22. januarja do vključno 27. januarja 1949 od 9-12. ure. V nedeljo se ne bo izplačevalo. Opozarjamo, da po tem roku štipendije zapadejo. - Pooblaštila za dvig denarja morajo biti overovljena od LSM. - Uprava »Titovih zavodov« Litostroja.

O novih smernicah o postanku in vzrokih revmatizma bo predaval tovarši profesor Igor Tavcar v četrtek 27. januarja ob 19. uri v predavalnici Interne klinike. Slovensko zdravniško društvo vabi na zanimivo predavanje vse tovaršice zdravilnice in medicinke.

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani ob 19. uri v predavalnici Interne klinike člana Srbskega zdravniškega društva tovaršica akademik profesor Kosta Todorovič o Streptomicinu v zdravljenju tuberkuloznega meningitisa in profesor Vladimir Vujlić o Psihozah pri encefalitisu. Na zanimivi predavanji vabimo vse tovaršice zdravilnice in medicinke. 203

PUTNIK Ljubljana sporoča, da so uradne ure za stranke v poslovalnici od pol 8-12 in od 16. do pol 19. ure. Ob nedeljah je poslovalnica zaprta. 213

Strokovna sekcija zobozdravstvenih delavcev Slovenije obvešča članstvo, da se bo vršil v petek 23. januarja ob 20. uri v predavalnici interne klinike v Ljubljani redni množični sestanek. 206

Mladina II. rajona! V okviru KUD »Hinko Smrekar« se je ustanovil mladinski pevski zbor. Vabimo vse, ki imajo veselje, da se vključijo. Vaje so vsak ponedeljek in četrtek ob pol 19. uri v Glasbenem domu, Gašiška cesta 5. Pridite! 183

Studentski pevski zbor - pozor! Izredno obvezna vaja bo v torek ob 19. uri. Važno. Odbor. 214

Nedeljsko dežurno zdravniško službo bo vršil od sobote opoldne do ponedeljka do 8. ure zjutraj dr. Tanjšek Vinko Miklošičeva cesta 18

Zdravniško dežurno službo v Mariboru opravlja od sobote 22. jan. do ponedeljka 24. jan. 5. ure zjutraj dr. Lovrone Rudolf Maribor, Strossmayerjeva ul. 8

KINO

LJUBLJANA UNION. Premiera sovjetskega barvnega filma »Vlak pelje na vzhod«. Obzornik 29.

MOSKVA: Sovjetski film »Čakaj me«, tednik.

SLOGA: Ameriški film »Norica«, tednik - Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

SISKA: Sovjetski film »Gašič«, tednik. - Predstave ob 16, 18 in 20.

MARIBOR PARTIZAN: Sovjetski film »Zadnja noč«, tednik.

UDARNIK: Sovjetski film »Daljna novost«, tednik. - Predstave ob 14.30, 16.30, 18.30 in 20.30.

CELJE, METROPOL: Nemški film »Zakon v seneti«, tednik.

DOM: Francoski film »Boj za prog«, tednik.

KAMNIK: Sovjetski film »Prebrisano delce«, tednik.

KRANJ MESTNI: Sovjetski film »Rdeča ruta«, tednik.

PTUJ: Sovjetski film »Zoja Kosmodujancak«, tednik.

ZALOŽNIŠTVO TRZASKEGA TISKA - TRST

je otvorilo svoje zastopstvo v Ljubljani, Tyrševa cesta 34

kjer sprejema naročila ter posreduje za naslednje liste:

- »PRIMORSKI DNEVNIK«, Trst
- »LJUDSKI TEDNIK«, Trst
- »GLAS MLADIH«, Trst
- »GOSPODARSTVO«, Trst
- »SOČA«, Trst
- »RAZGLEDI«, Trst
- »SLOVENSKI VESTNIK«, Celovec
- »SVOBODA«, Celovec

Prešernova knjižnica za leto 1950

Vabimo vse dosedanje naročnike, da obnovijo naročnino za Prešernovo knjižnico in hkrati poravnajo naročnino, ki znaša tudi za prihodnje leto samo 65.- din. - Letnik bo obsegal naslednje knjige:

1. KOLEDAR PRESERNOVE KNJIZNICE ZA LETO 1950
2. SPOMINI NA PARTIZANSKA LETA IV. knjiga
3. Iljin-Segal: KAKO JE CLOVEK POSTAL VELIKAN I. del
4. Ivan Cankar: NA KLANCU IN DRUGE ZGODBE
5. Jack London: ZELEZNA PETA. Roman

Novo naročnike sprejemajo poverjeniki in vse knjigarne. Vsem, ki plačajo naročnino najkasneje do 1. maja 1949, bodo knjige brezplačno zagotovljene. - Nabiranje naročnikov bo zaključeno nepreklono s 1. majem 1949.

Vsa pojasnila daje:

Uprava Prešernove knjižnice - Slovenski knjižni zavod v Ljubljani, Pred škofijo 5

Uprava Titovih zavodov »Litostrojk«

sporoča vsem ustanovam in podjetjem, da se spremenijo s 24. jan. vse telefonske številke »Litostrojk«-a. Nove številke so:

tovarniška centrala 38-11
-15
dispečerski oddelek 44-68
direkcija preskrbe 27-97

Številka tekočega računa pri Narodni banki, Ljubljana: 6-36001-2
Brzojavni naslov: Litostroj, Ljubljana
Odprenni naslov za kosovne pošiljke: Ljubljana-Siška
Odprenni naslov za vagnoske pošiljke: Ljubljana-Siška

Izreži in prelepi Litostrojov stolpec v telefonskem imeniku

Titovi zavodi »Litostroj«

centrala 38-11
-15
dispečerski oddelek 44-68
direkcija preskrbe 27-97

Ureja uredniški odbor. - Odgovorni urednik Dušan Bole. - Naslov uredništva: Kopitarjeva 6. - Uprava: Kopitarjeva 2. - Telefon uredništva in uprave: 52-61 do 52-65. Telefon naročniškega oddelka 30-30. - Telefon oglasnega oddelka 36-85. - Stev. ček. računa 6-90601-0.

PRESKRBA

MLO - poverjalništvo za trgovino in preskrbo poziva vse potrošnike za gospodinjstvo Ljubljane, ki so kurjavo že svoječasno naročili in plačali, pa isto iz kakršnihkoli razlogov, predvsem zaradi preselitve in netočnih naslovov še niso prejeli, da se zglašajo najkasneje do 28. t. m. na skladišču, kjer so izvršili naročila.

Obenem obveščamo vse poslovalnice podjetja »Kurivo«, »Naprobe« in podj. s kurivom RLO-KLO, da takoj dostavijo vse nedobavljene in plačane količine kuriva za gospodinjstva.

Ministrstvo za trgovino in preskrbo LRS obvešča

vse okrajne ljudske odbore in vsa trgovska podjetja, da je maloprodajna cena krompirja za zagotavljanje preskrbe din 4.50 (U. I. FLRJ št. 96 z dne 3. XI. 1948). - Iz pisarne MTP.

JAVIJO NAJ SE

čimprej na MLO tovariši, ki so od 4. do 25. aprila 1945 bili z menoj zaprti v radovljjskih zaporih, zadnja celica. Potne stroške povrnem, Golob Pavel.

OBVESTILO glede tranzitnih zavarovanj

Od 1. jan. 1949 dalje opravljajo likvidacijo škod, ki so krite na podlagi »Uredbe o obveznem zavarovanju vseh pošiljk, predanih v prevoz JDZ« republiške direktcije DRŽAVNEGA ZAVAROVALNEGA ZAVODA v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in Skoplju. Za teritorij LR Črne gore bo opravljala likvidacijo škod direkticija DOZ-a za LR Bosno in Hercegovino v Sarajevu.

Od navedenega dne dalje naj pošiljaka zavarovalnici vse reklamacije za povračilo škod najbližji direkticiji DOZ-a in naj priložijo kot do zdaj:

1. originalni tovarni list;
2. službeni železniški zapisnik;
3. fakturo (original ali overovljen prepis);
4. obračun škode;
5. številko svojega tekočega računa pri Narodni banki.

DRŽAVNI ZAVAROVALNI ZAVOD Generalna direkticija BEOGRAD

Vsem koristnikom naznanjamo

da je bivša tekstilna tovarna HRIBERNIK & Comp., d. d. z o. z. postala z odločbo vlade LRS državno gospodarsko podjetje z nazivom: Bombažna tkalnica, Vižmarje nad Ljubljano, telefon 7-57. Tekoči račun pri Narodni banki FLRJ, centrala za Slovenijo 6-43105-13.

Poziv upnikom in dolžnikom!

Podjetje »TEZA«, tekstilna industrija v Kranju in Sirc Ivan, tkalnica bombaža in tkanine v Kranju, sta na podlagi odločbe Predsedstva vlade LRS z dne 13. maja 1948 št. S-zak. 250-1 prešli v upravo Ministrstva za industrijo in rudarstvo LRS.